

ŽELEZNIČNÝ SEMAFOR

✚ MESAČNÍK ZAMESTNANCOV ŽSR 🚂

✚ 30. ROČNÍK | OKTÓBER/NOVEMBER 2022

Rokovania ŽSR boli o prevádzkovej a ekonomickej situácii

V uplynulých mesiacoch vedenie venovalo pozornosť príprave verejného obstarávania na cestné motorové vozidlá na zabezpečenie mobility zamestnancov pre rok 2023.

AUTOR: Ria Feik Achbergerová

BRATISLAVA — Vedenie sa zaoberalo aj návrhom budúceho riešenia opatrení za oblasť merania spotreby trakčnej elektriny na HKV dopravcov. Prijalo aj informáciu o stave finančných prostriedkov na účtoch, o stave pohľadávok a záväzkov aj informáciu o aktuálnom stave vybraných investičných projektov. V rámci Uzla Žilina sa 27. 10. 2022 na ministerstve dopravy uskutočnil podpis Memoranda o spolupráci medzi ŽSR a mestom Žilina. Na základe Uzniesenia SR ŽSR č. 53/2022 bola predložená informácia o zazmluvnených psychologických prehliadkach

Milí kolegovia, železničiari,

pozornému oku neušlo, že sme v októbri nevydali žiadne číslo, pretože sme si pre vás pripravovali dvojčíslo október/november. Niektoré stránky Semaforu sa budú niest' ešte v duchu osláv Dňa železničiarov, ktoré prebiehali na jednotlivých oblastných riaditeľstvách. Vyspovedali sme aj námestníka

v zdravotníckych zariadeniach. Materiál obsahuje informáciu o personálnom obsadení plánovaných miest základného pracoviska ÚIVP a podmienky možného zabezpečenia výkonu psychologických vyšetrení zmluvnými zdravotníckymi zariadeniami.

Vedenie prijalo aj závery z kolektívneho vyjednávania, ktoré pokračujú ďalšími kolami. Odborové organizácie pôsobiace pri ŽSR navrhli ďalšie kolo kolektívneho vyjednávania pred sprostredkovateľom a zároveň vstúpili dňom 20. októbra 2022 do štrajkovej pohotovosti z dôvodu neúspešného kolektívneho vyjednávania o kompenzáciu nárastu životných nákladov zakotvených v bode 49 KZ ŽSR 2021 — 2023. Vedenie Železníc Slovenskej republiky intenzívne pracuje na získaní finančných prostriedkov do ľudských zdrojov.

generálneho riaditeľa pre ľudské zdroje Pavla Komarňanského, ktorý nám priblížil aktuálne dianie na kolektívnom vyjednávaní, ale aj to, čo môžeme v nasledujúcich mesiacoch očakávať. Z radov našich zamestnancov sme v aktuálnom čísle vyspovedali aj Ľubicu Štugnerovú, ktorá pracuje ako výpravkyňa, ale vo svojom voľnom čase pomáha druhým a za jej aktivity bola nominovaná v kategórii dobrovoľník v Národných cenách v oblasti sociálnej starostlivosti Dobré srdce. Prajeme vám príjemné čítanie.

Lucia Lizáková
Šéfredaktorka

Minister Doležal: Nový grafikon počíta aj s výlukami

Po sérii náročných rokovaní ministerstvo dopravy v spolupráci s Útvárom hodnoty za peniaze pripravilo nový grafikon osobnej železničnej dopravy. Platiť začne 11. decembra 2022 a výrazne zmení doterajšie fungovanie osobných vlakov.

AUTOR: MDaV, SNÍMKA: Ondrej Mlynka

BRATISLAVA — „Základnou ideou grafikonu je, že diaľková a regionálna doprava majú byť jasne rozlíšené a diaľkové rýchliky nemajú plniť úlohu regionálnych ‚osobákov‘. Zároveň hovorí, že tam, kde to nedáva zmysel, bude musieť chodiť autobus. Zavádzame aj taktový grafikon, cieľom bolo, aby sme zintenzívnili a zefektívniili obehú súprav. V regionálnej doprave chceme ľudí voziť častejšie a tá diaľková, aby dávala zmysel, jednoducho musí mať menej zastávok, aby sa čas prepravy medzi Bratislavou a Košicami skrátil,“ vysvetlil základné princípy nového grafikonu minister dopravy Andrej Doležal.

Rokovania o novej podobe grafikonu boli náročné, keďže sa jeho finálna podoba rodila krátko pred komunálnymi voľbami. Vedenie ministerstva preto absolvovalo množstvo rokovaní so zástupcami samospráv.

„Je ich prirodzenou úlohou bojovať za svoj región, všetci mali veľkú snahu, aby u nich zastavovali rýchliky. Jednou zo samospráv, ktorej sme vyšli v ústrety, sú často skloňované Margecany. V ich prípade sme zohľadnili aj sociálno-ekonomickú situáciu v regióne. Navyše je tu málo alternatívnych dopravných možností a samospráva potrebuje viac času, aby prispôbila svoje autobusové linky novému grafikonu,“ doplnil minister.

Grafikon sa mení 11. decembra 2022. Novú finálnu verziu už na svojom webe zverejnila Železničná spoločnosť Slovensko.

„V novom grafikone počítame aj s dopravnými obmedzeniami. To v minulosti nebolo, výluky do grafikonu neboli zapracované a aj preto vlaky meškali. Vedeli sme, že máme výluky, ale ako keby sme ju ignorovali. V novom to bude inak,“ uzavrel Andrej Doležal.

Pohľad pred realizáciou.

Medzi Šuranmi a Levicami ŽSR zrekonštruovali železničnú trať

Železnice Slovenskej republiky realizovali od 1. júna do 18. októbra nepretržitú výluku na trati Šurany — Levice. Výluka sa realizovala postupne a jej cieľom bola úprava železničného zvršku a trakčného vedenia celého úseku. Celkové náklady stavby vyplývajúce zo Zmluvy o dielo boli 5 165 000 eur bez DPH.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKY: Odbor investorský

*Hore a dole vpravo:
Detaily osadenia krížov
(spevnenia svahov).*

*Dole vľavo:
Pohľad po realizácii.*

ŠURANY/LEVICE — Úsek Šurany — Levice dlhodobo vykazoval deformácie a poruchy geometrickej polohy koľaje, dochádzalo na ňom k náklonom základových konštrukcií trakčného vedenia či k deformáciám jadra hornej časti násypu železničného telesa. Aby sa poloha koľaje vyrovnala na potrebnú výšku, prebiehalo v úsekoch dosypávanie koľajového kameniva, a tým dochádzalo k jeho zatláčaniu do zemného telesa. Štrkové lôžko tak miestami dosahovalo viac ako 1,5 metra a zemná pláň bola deformovaná do nevhodného tvaru a odvodňovacie prvky železničnej trate sa stávali nefunkčnými. V dôsledku týchto problémov došlo v minulosti aj k zosunutiu svahu zárezu do koľajiska. „Železničný zvršok a spodok sa upravili do

požadovanej hĺbky a v rámci sanácie bola navrhnutá geodoska so sklonom 5 % a štrkové pilóty. Sklon svahov železničného spodku je 1:1,75. Zrážkové vody sa odvádzajú povrchovou priekopou v päte telesa násypu na obidvoch stranách trate. Odvodňovacie prvky sú zaústené mimo telesa železničnej trate. Stabilizáciou svahov násypu a telesa železničného spodku dôjde k zvýšeniu únosnosti, a tak k udržaniu nivelety koľaje v prípustných medziach stanovených normou.

Na stabilizáciu svahov v zárezoch boli v rámci Železníc Slovenskej republiky prvýkrát použité oceľové stabilizačné konštrukcie, ktoré vidieť na fotkách,” opísal nám Milan Zvonár z odboru investorského.

Vo Zvolene opravia strechy

Výpravná budova bola odovzdaná do užívania v r. 1959. Pozostáva zo štyroch častí, ktoré sú čiastočne prepojené. Ide o administratívnu časť, vestibul, časť Inštitútu vzdelávania (IV) Zvolen (pôvodne reštauračná časť) a bytovú časť.

AUTOR: (red), SNÍMKY: Martin Bartoš

ZVOLEN — Všetky časti budovy okrem veľkého vestibulu majú ploché strechy, dvojplášťové s odvodnením cez zaatikové žľaby. Pôvodná krytina je z asfaltových pásov, na niektorých častiach budovy preizolovaná fóliou na báze mäkkého PVC. Strecha nad hlavným vestibulom je tvorená strešnými železobetónovými oblúkmi, je jednoplášťová, dodatočne preizolovaná fóliou na báze

mäkkého PVC. Preizolovanie striech bolo riešené v rámci opráv a údržby cca spred 25 rokov, pri ostatných strechách sa v rámci prevádzky budovy robili spravidla len lokálne opravy natavovaním dodatočnej vrstvy asfaltových pásov.

Počas rekonštrukcie ŽST Zvolen osobná stanica, realizovanej od r. 2019, začalo lokálne dochádzať k zatekaniu do budovy.

Pôvodná asfaltová krytina je po období životnosti a rozsah nevyhnutných opráv sa časom zväčšoval. Fólia mPVC v minulosti preizolovaných striech vykazuje známky degradácie, hlavne v exponovaných miestach. Klampiarske prvky — oplechovanie zaatikových žľabov, atík, vykazujú netesnosti, ktorými dochádza k zatekaniu do objektu.

Aby sa zamedzilo poškodeniu už zrealizovaných prác, v rámci kontrolného dňa z 13. februára 2020 bolo odsúhlasené, že dodávateľ formou navyše prác vykoná najnutnejšie opravy poruchových miest striech, čo bolo následne v apríli toho istého roku aj zrealizované. Na uvedenom kontrolnom dni bolo zároveň OSM Zvolen poverené vypracovaním podkladov na obstaranie dodávateľa a na vypracovanie projektovej dokumentácie a samotnú realizáciu stavby rekonštrukcie striech.

Na základe verejného obstarávania dňa 18. novembra 2020 uzavrel vysúťažený dodávateľ zmluvu o dielo. V rámci následnej prípravy projektovej dokumentácie boli realizované viaceré obhliadky a sondy do strešných konštrukcií, na základe čoho bol projektantom stavby zvolený optimálny návrh rekonštrukcie striech. Ten okrem iného počítal aj s tepelným zaizolovaním striech, čím sa dosiahne celková úspora energie potrebnej na vykurovanie budovy.

Projektová dokumentácia bola odovzdaná a schválená ŽSR 31. marca 2022. Následne 17. júna 2022 dodávateľ podal žiadosť o stavebné povolenie, ktorú na žiadosť MDV SR 7. septembra 2022 doplnil o požadované dokumenty. V súčasnosti prebieha konanie o povolení stavby.

Strecha nad malým vestibulom, oblúčková strecha veľkého vestibulu — pôvodný stav.

Degradácia krytiny, oblúčková strecha veľkého vestibulu — pôvodný stav.

V stanici Nitra opravlia strop

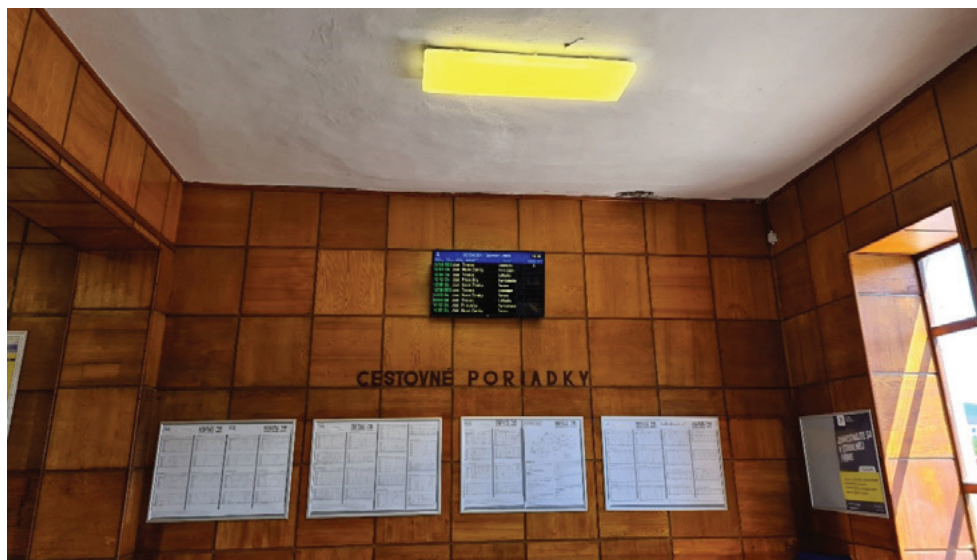
Zamestnanci ŽSR pred začiatkom leta vykonali obhliadku podlahy a stropu vo výpravnej budove v Nitre. Pri obhliadke bola odkrytá časť podlahy na 2. podlaží a strop nad 1. nadzemným podlažím (NP) vo vestibule, kde sa ukázali zjavné priehyby konštrukcie a poškodenie drevených nosných prvkov stropu. Zhodnotilo sa, že predmetné priehyby a stav drevených prvkov je potrebné staticky posúdiť a časť vestibulu sa uzatvorila.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKY: Daniela Maják Cedulová

NITRA — 9. júna 2022 sa vykonala obhliadka za účasti prizvaného statika, kde boli odkryté ďalšie časti podlahy tak, aby bolo jasné konštrukčné riešenie a stav stropu. Nosnú konštrukciu stropu tvoria drevené hranoly, z ich spodnej strany je prikotvený záklop stropu s palachom a omietkou. Na spodnej bočnej časti hranolov sú prikotvené pomocné drevené profily, na ktorých je uložený drevený záklop. Priestor medzi týmto záklopom a horným uzatvorením stropu (podlahou) je vyplnený sutinou a zmesou omietok a tehál.

Pri odkrývaní jednotlivých nosných drevených trámov stropu sa zistilo, že sú poškodené do takej miery, že je vážne ohrozená ich funkčnosť a hrozí kolaps stropu. Jednotlivé hranoly boli poškodené hnilobou a červotočom natoľko, že boli nesúdržné a rozpadnuté na prach. Zamestnanci OSM Trnava na základe vyjadrenia statika nariadili uzatvorenie vestibulu ŽST Nitra a presťahovanie zamestnancov SRD z dotknutých priestorov do náhradných priestorov.

Na základe statického posudku bol strop podopretý a časť vestibulu bola

Poškodenie stropu vestibulu pred obnažením konštrukcie.

sprístupnená cestujúcej verejnosti. Následne prebehla súťaž na spracovateľa projektovej dokumentácie a bola spracovaná projektová dokumentácia pre stavebné povolenie. Tá bola odovzdaná v októbri 2022 a rieši predovšetkým výmenu stropnej konštrukcie. Pôvodná nosná konštrukcia stropu vrátane vrstiev podlahy a priečok na 2. NP sa odstráni a strop sa nahradí novým oceľovobetónovým stropom vrátane podlahových vrstiev. Predmetná projektová dokumentácia bola spolu so žiadosťou o stavebné povolenie

predložená Odboru dráhového stavebného úradu. Momentálne prebieha konanie o povolení stavby a zároveň sa spracováva projektová dokumentácia na realizáciu stavby.

Vo vestibule sú navrhované úpravy povrchov a konštrukcií, ktorých rozsah je v intenciách požiadaviek krajského pamiatkového úradu. Navrhované zmeny budú prerokované s KPÚ s dôrazom na zvýšenie štandardu priestoru a zlepšenie komfortu cestujúcej verejnosti vrátane mobiliáru.

*Zachovaný drevený hranol
v styku s nosnou stenou.*

*Pomocné hranoly, nosný
hranol zo spodnej strany —
napadnutie červotočom.*

Úspechy v medzinárodnej filmovej konkurencii

Tesne predtým, ako nás zastihlo covidové obdobie, organizoval Odbor riadenia ľudských zdrojov GR ŽSR medzinárodnú železničnú súťaž Film a video (F+V) FISAIC v septembri 2019 v Spišskej Novej Vsi. Potom sa akoby s pandémiou zastavil čas a všetky predtým bežné aktivity zostali na určité obdobie utlmené.

AUTOR: Odbor riadenia ľudských zdrojov, SNÍMKA: unsplash.com/@qrenep

STREČNO — Pre filmárov, aj tých našich amatérskych, ponúklo toto zložené obdobie nové témy a zamyslenia. To sa odrazilo aj na našej národnej súťaži F+V, ktorú sme zrealizovali v Strečne v júni tohto roku. Výzvou pre všetkých účastníkov bola možnosť prezentovať svoje filmy na ďalšom ročníku medzinárodnej súťaže F+V v nemeckom Bad Salzufflene.

Naši nemeckí kolegovia presunuli termín súťaže z minulého roku na začiatok októbra 2022. Účastníkmi boli autori amatérskych filmov z Belgicka, Nemecka, Česka a zo Slovenska. Premietanie súboru 48 filmov bolo rozdelené počas troch dní do šiestich častí. V porote za Slovensko zasadol Robert Bíro z ÚIVP Bratislava, ktorý je zároveň aj predsedom medzinárodnej Technickej komisie F+V FISAIC. Filmy boli hodnotené v štyroch hlavných kategóriách ako filmy so železničnou tematikou, filmové reportáže, cestopisy a filmy s vlastným scenárom. Slovensko poslalo do súťaže celkovo 14 filmov, z ktorých dva boli ocenené bronzovou medailou. V kategórii železničných filmov to bol príbeh železničarskej rodiny „Z generácie na generáciu“ tvorcov

Miroslava Kalacha a Františka Babina z OR Zvolen a film so scenárom autorov Marcely a Emila Chlebníčánovcov „Záchranca“, ktorý rozpráva príbeh tajuplného záchrancu turistov v roklinách Slovenského raja.

Tešíme sa z úspechu v tejto medzinárodnej zostave o to viac, že sme k dvom medailám pridali aj deväť diplomov. S priaznivým ohlasom sa stretla najmä cestopisná reportáž Ľubomíra Hanulíka z CLaO s názvom „Slovensko Roadtrip 2021“, ktorá priblížila účastníkom súťaže krásy Slovenska. Zaujala aj reportáž s výpoveďou o hodnote ľudského života a zdravia priamo z nemocničného prostredia v období pandémie od autora Vojtecha Balaška z OR Trnava.

Gratulujeme oceneným kolegom a veríme, že záľuba vo filmovaní a v zdokonaľovaní sa vo filmárskych zručnostiach si nájde aj nových priaznivcov. V prípade záujmu o účasť na našich víkendových filmárskych seminároch pod vedením režiséra Ladislava Munka v SIP Strečno sa stačí prihlásiť na Odbor 510 na emailovej adrese pollagova.maria@zsr.sk.

Valné zhromaždenie FIP prebehlo online

Dňa 27. septembra sa uskutočnilo pravidelné dvojročné Valné zhromaždenie členov združenia FIP formou videokonferencie.

AUTOR: Odbor riadenia ľudských zdrojov

BRATISLAVA — V rámci bohatého programu boli prerokované nasledujúce témy:

- zmena vo Vnútornej poriadku FIP:
 - zloženie a voľba pracovnej skupiny na funkčné obdobie 2023 — 2026, ktorú tvoria nemecké, francúzske, belgické, anglické, srbské, poľské, holandské, švajčiarske a talianske železničné spoločnosti,
 - voľba predsedajúceho člena FIP na funkčné obdobie r. 2023 — 2028, za predsedajúceho člena boli zvolené opäť rakúske železnice ÖBB,
- určenie počtu hlasov pre jednotlivých členov FIP, ktoré majú vplyv na počty prideľovaných zlatých kariet, hlasovanie a prijímanie rozhodnutí v rámci zmien zahraničných cestovných výhod FIP,
- prijatie dodatku k Predpisu FIP — online predaj cestovných dokladov na Medzinárodný preukaz na 50-percentnú zľavu, podľa ktorého by jednotlivé

spoločnosti informovali členov FIP o možnostiach nákupu cez internet na uľahčenie plánovania ciest,

- definovanie dôvodov na vrátenie zahraničných cestovných lístkov do Predpisu FIP,
- zavedenie elektronického lístka FIP spoločnosti Łódzka Kolej Aglomeracyjna Sp. Z o.o. (LKA),
- tvorba pevného plánu auditov a konkrétneho postupu v prípade porušenia Predpisu FIP,
- prezentácia chýb spoločnosťou MÁV, ku ktorým dochádza pri používaní jednotlivých zahraničných cestovných dokladov FIP a návrh riešení,
- zmena názvu u gréckeho prepravcu „TrainOSE“.

Po nadobudnutí právoplatnosti prijatých rozhodnutí na základe zápisnice z Valného zhromaždenia budú potrebné zmeny zaslané zamestnancom hromadným mailom a zverejnené na intranetovom portáli Železníc Slovenskej republiky.

ŽSR na Kariéra EXPO

Začiatkom októbra sa v Bratislave v priestoroch Starej tržnice konal 1. ročník kariérneho podujatia pod názvom Kariéra EXPO.

AUTOR: Odbor riadenia ľudských zdrojov

BRATISLAVA — Medzi vystavovateľmi nechýbali ani ŽSR. Počas celého podujatia mali návštevníci možnosť stretnúť desiatky zamestnávateľov z regiónu a rôznych pracovných oblastí. Zároveň sa mohli zúčastniť na workshopoch a získať inšpirácie na rozbehnutie svojej kariéry od hostí sprievodného programu.

Návštevníci zastupovali rôzne vekové kategórie, od študentov stredných škôl až po uchádzačov

s preddôchodkovým vekom. Medzi uchádzačmi o zamestnanie, ktorí navštívili stánok ŽSR, jednoznačne dominoval záujem o pozície v administratíve. Snahou zástupcov ŽSR na tomto podujatí bolo predstaviť našu spoločnosť ako manažéra infraštruktúry, zvýšiť povedomie o jej poslaní, priblížiť informácie o pozíciách v prevádzke a vzbudiť o nich pri rozhovoroch s účastníkmi záujem. Pridanou hodnotou nám bol v tomto smere náš kolega — výpravca z oblastného riaditeľstva Trnava.

Vyjednávania na ministerskej aj domácej pôde

Posledné tri roky sú finančne náročné pre každého. Najskôr opatrenia súvisiace s ochorením Covid-19, začiatkom roka vypuknutý vojnový konflikt na Ukrajine, zdražovanie energií a inflácia, ktorá zvyšuje životné náklady do výšok, o akých sa nám nesnívalo. V redakcii sme preto oslovili námestníka generálneho riaditeľa pre ľudské zdroje Pavla Komarňanského, ktorý nám priblížil priebeh kolektívneho vyjednávania, možnosti zvyšovania miezd a riešenia ako získať nových zamestnancov.

AUTOR: (red), SNÍMKA: Ondrej Mlynka

BRATISLAVA — Financie sú vo väčšine prípadov náročnou diskusiou. O to viac, keď má firma viac ako 13 300 zamestnancov.

Pán námestník, skúste nám opísať, ako vyzerá kolektívne vyjednávanie?

Kolektívne vyjednávanie o navýšení tarifných tried a dofinancovania, resp. dorovnaní zvýšených životných nákladov začalo začiatkom augusta tohto roka, keď najväčšia odborová organizácia OZŽ (Odborové združenie železničiarov) poslala požiadavky na jednorazovú kompenzáciu pre každého zamestnanca v sume 500 eur a o navýšenie tarifných tried o 140 eur od prvého augusta.

V zmysle týchto informácií a zároveň po našom prepočítaní by splnenie týchto požiadaviek predstavovalo asi 21,5 milióna eur iba na tento rok s tým, že by zvýšenie tarifných tried znamenalo ďalších 30 miliónov eur v nasledujúcich rokoch. Čiže hovoríme hneď o 50 miliónoch eur, ktoré by sme potrebovali navýšiť do súčasného rozpočtu a rozpočtu v roku 2023 a ktoré momentálne nemáme.

Rozpočet na budúci rok ešte nie je schválený. Prostriedky v ňom určené na osobné náklady sú zatiaľ v rovnakej sume ako tento rok, avšak prostriedky alokované v rezerve Ministerstva financií Slovenskej republiky vytvárajú možnosť posilniť aj túto časť rozpočtu.

Tarifné triedy sa však už tento rok navyšovali.

Áno, tarifné triedy sa navyšovali o 45 eur v každej tarifnej triede a už pri kolektívnom vyjednávaní koncom minulého roka sme avizovali sociálnemu partnerovi, že už toto navýšenie nám nebude súčasný rozpočet pokrývať, čiže mali by sme mať približne

o 100 až 150 zamestnancov menej, aby sme zo súčasného rozpočtu dokázali vyplatiť mzdové požiadavky a nároky.

To teda znamená, že v súčasnosti máme koľko zamestnancov?

V súčasnosti máme asi 13 300 zamestnancov.

Čo sa týka požiadaviek odborových zväzov, je reálne ich splnenie alebo prečo sa nedajú realizovať?

Žiaľ, ako som už spomenul, zo súčasného rozpočtu tieto požiadavky reálne nedokážeme splniť a zatiaľ nie je jasné, či to bude možné z navrhovaného rozpočtu pre budúci rok. Jedinou možnosťou je dofinancovanie zo strany Ministerstva financií SR prostredníctvom Ministerstva dopravy a výstavby SR, kde tieto dodatočné prostriedky opakovane žiadame.

Momentálne sa snažíme o jednorazovú kompenzáciu zamestnancom v novembrovej výplate, avšak, suma stále nie je dohodnutá.

Čakajú teda železničiarov nejaké pozitívne správy vo forme odmien?

Momentálne je pravdou, že sa snažíme o určitú jednorazovú kompenzáciu. Ak už nie navýšenie tarifných tried, tak poskytnúť jednorazovú kompenzáciu zamestnancom v novembrovej výplate. Avšak, výšku aktuálne nie je možné zverejniť, keďže suma stále nie je dohodnutá.

Čo sa týka budúceho roku 2023, máme nejaké pozitívne správy?

Zatiaľ, ako som spomenul, je otázka rozpočtu na rok 2023 stále otvorená. Od odborej organizácie máme avizované, že chcú prísť s návrhom na kolektívne vyjednávanie o navýšení

tarifných miezd v budúcom roku, ale zatiaľ ešte touto požiadavkou nedisponujeme.

Ako vyzerá kolektívne vyjednávanie? Kto sa na ňom zúčastňuje?

Kolektívneho vyjednávania zo strany zamestnávateľa sa väčšinou zúčastňuje Odbor riadenia ľudských zdrojov a ja, prípadne ekonomický námestník a v záverečnej fáze generálny riaditeľ, čiže za nás ako firmu je nás tak 6 – 7. Zo strany odborových organizácií je nominovaných 58 kolektívnych vyjednávačov. Samozrejme, počas covidového obdobia sme museli pristúpiť k zúženému počtu vyjednávačov. Momentálne tento stav udržiavame, a teda zo strany odborových organizácií sa tento počet pohybuje medzi 6 až 12 kolektívnymi vyjednávačmi na stretnutí.

Spomínali ste, že v ŽSR pracuje vyše 13 300 zamestnancov, je to dostatok?

Plánovaný stav zamestnancov je okolo 14 000 a v súčasnosti evidujeme približne 700 typových pozícií, ktoré nemáme obsadené. Niektoré sú v štádiu rozpracovania, niektoré obsadzovať neplánujeme. Bohužiaľ, stále platí, že najmä v OR Trnava resp. bratislavský uzol má výrazne citeľný podstav zamestnancov a tie pozície je potrebné obsadiť najmä prevádzkovými zamestnancami.

Systém školstva už nevychováva dostatok vhodných absolventov pre naše potreby.

Ako teda prilákať zamestnancov?

S Odborom riadenia ľudských zdrojov robíme viacero aktivít na to, aby sme prilákali nových zamestnancov, keďže mladšia generácia nie je veľmi

orientovaná na technickú stránku alebo technické smery. Systém školstva nám už nevychováva dostatok vhodných absolventov na tie potreby, ktoré máme a zápasí s tým celý železničný sektor. Máme rozbehnutý systém duálneho vzdelávania aj štipendiá, ale je to len zlomok toho, čo by sme potrebovali. Taktiež skúšame rôzne náborové aktivity.

Je jednou z takýchto náborových aktivít aj nová smernica o poskytovaní nových príspevkov, ktorú ste vydali k prvému novembru?

Áno, a týka sa piatich príspevkov, z ktorých tri už sú aplikované — príspevok na ubytovanie, príspevok na bývanie a príspevok na profesijný rast.

Môžeme si k jednotlivým príspevkom povedať viac? Čo tak príspevok na ubytovanie?

Príspevkom na ubytovanie a bývanie, či už krátkodobé alebo dlhodobé, kompenzujeme mesačne časťou nákladov spojených s ubytovaním a bývaním. Týka sa to zamestnancov, ktorí sa za prácou prisťahujú najmä do regiónu OR Trnava, konkrétne na jednu z ťažko obsaditeľných pozícií. Samozrejme, je tam podmienka zotrvania v práci a výkon práce v určitej typovej pozícii na určitý čas.

Aké odmeny sú v prípade príspevku na profesijný rast?

Príspevok na profesijný rast sa týka zamestnancov, ktorí prejavia záujem o pozíciu výpravcu. Zamestnanec s odbornou skúškou (OS) č. 15 si urobí dodatočne odbornú skúšku č. 19, ktorá je podmienkou na typovú pozíciu výpravcu. Príspevok je poskytnutý v maximálnej sume 2 000 eur. Prvých 300 eur bude zamestnancovi vyplatených po úspešnom absolvovaní psychologického vyšetrenia a lekárskej prehliadky, ďalších 500 eur je

jednorazovo vyplatených s výplatom za mesiac, v ktorom získa zamestnanec odbornú spôsobilosť na OS č. 19, zvyšných 1 200 eur je vyplácaných po 400 eur za každý odpracovaný rok v typovej pozícii výpravca v trvaní 3 rokov.

A čo ďalšie dva novovytvorené príspevky?

Ide o náborový a stabilizačný príspevok. Náborový príspevok sa poskytuje novoprijatým zamestnancom v nedostatkových typových pozíciách. Poskytuje sa v sume 2 000 eur, a to 1 000 eur s prvou mzdou a 1 000 eur so mzdou po získaní odbornej spôsobilosti. Samozrejme, aj tam sú podmienky, ktoré zamestnanec musí splniť, napríklad pracovný pomer sa nesmie ukončiť do troch rokov.

Stabilizačný príspevok sa poskytuje zamestnancom v nedostatkových typových pozíciách, aktuálne máme 10 ťažko obsaditeľných pozícií, kde je dlhodobá obsadenosť pracoviska menšia ako 87 %. Vyhodnocuje sa to na báze jedného roka (od 1. 7. do 30. 6.) a následne na týchto konkrétnych pracoviskách je týmto typovým pozíciám poskytovaný stabilizačný príspevok v objeme 10 % z tarifnej mzdy zamestnanca po dobu jedného roka, až kým nepríde k ďalšiemu prehodnoteniu či už pracovísk alebo typových pozícií.

Touto novou smernicou sa nejaká smernica ruší?

Nová smernica ruší doteraz platnú smernicu k poskytovaniu príspevkov na ubytovanie a bývanie, na ktoré sa bude vzťahovať príloha č. 1 a 2 novej smernice. Ruší aj metodický pokyn k poskytovaniu príspevku na profesijný rast, ale tu ide len o sumarizáciu v novej smernici a ďalšie vytvorenie nových príspevkov.

Čiže je to viac-menej nový mechanizmus náboru.

Vidíme aj konkurenciu na pracovnom trhu, kde súkromný a verejný sektor reaguje určitou formou navyšovania miezd.

Pán námestník, čo ďalej?

Veľmi dobrá otázka. Momentálne sa snažíme nájsť zamestnancov v každom regióne. Robíme všetky aktivity, ktorými by sme dokázali osloviť potenciálnych zamestnancov, ako napríklad účasť na burzách práce alebo akýchkoľvek podporných aktivitách.

Zároveň sa snažíme nielen nachádzať nových zamestnancov, ale aj udržať si súčasných zamestnancov a vytvoriť do budúcnosti aj také produkty, ktoré by zastabilizovali zamestnancov, ktorí sú tu už dlhodobo a sú k Železničiam Slovenskej republiky lojálni.

Avšak, všetko je to spojené ruka v ruke s financiami. Vidíme a sledujeme aj konkurenciu na pracovnom trhu, kde aj súkromné spoločnosti a verejný sektor reagujú určitou formou navyšovania miezd. My sme zatiaľ v režime, v ktorom musíme vychádzať z rozpočtu, ktorý máme k dispozícii.

Ešte taká logická otázka, žiadame viac peňazí od štátu?

Samozrejme. Stretnutia na Ministerstve dopravy a výstavby Slovenskej republiky a Ministerstve financií Slovenskej republiky prebiehajú na pravidelnej báze. Povedal by som, že na týždennej. Niektoré veci sa podarili, ako dofinancovanie prevádzky a financovanie investícií. V oblasti navýšenia mzdových prostriedkov musíme byť ešte chvíľu trpezliví, avšak intenzívne pracujeme na riešení.

Porady OR priniesli rôzne diskusie

Jesenné mesiace sú charakteristické tým, že sa širšie vedenie ŽSR stretáva s vedúcimi pracovníkmi jednotlivých oblastných riaditeľstiev. Inak tomu nebolo ani v mesiacoch október a november, počas ktorých sa konali porady všetkých OR.

AUTOR: Ria Feik Achbergerová, SNÍMKY: Ondrej Mlynka

BRATISLAVA — Na porade OR Trnava, ktorá sa uskutočnila na domácej pôde, sa zúčastnil aj GR ŽSR Miloslav Havrila, ktorý prítomných oboznámil s aktuálnou situáciou o rokovaní s Ministerstvom financií Slovenskej republiky v rozdieloch medzi potrebou ŽSR a rozpočtom. Námetník GR pre prevádzku Milan Kubiček informoval o evidovaných prechodných obmedzeniach v jednotlivých OR. Zároveň upozornil na pretrvávajúce COVID-19 a nutnosti ochrany na pracoviskách. Okrem pandémie pretrvávajú aj migrantská kríza, ktorá sa týka najmä pohraničných staníc. Zároveň predstavil prehľad situácie a bezpečnosti na sieti Železníc Slovenskej republiky.

Peter Bagin, námestník GR ŽSR pre ekonomiku, informoval o vývoji hospodárstva ŽSR v roku 2022. Priebeh roka zhodnotil aj Jozef Veselka, námestník GR ŽSR pre

rozvoj a informatiku. Informoval o prebiehajúcich projektoch z prostriedkov Európskej únie z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra a CEF Nástroj na prepájanie Európy. V ďalšom programovom období sa ŽSR budú uchádzať o financovanie z Operačného programu Slovensko, CEF a Plánu obnovy a odolnosti. Sieť ŽSR v nasledujúcom období čakajú rozsiahle výluky, ktoré sú výzvou aj pri tvorbe grafikonu verejnej dopravy. Námetník GR ŽSR pre ľudské zdroje Pavol Komárňanský zhrnul tohtoročné kolektívne vyjednávanie a zhodnotil stav zamestnanosti v jednotlivých OR. Kolektívu predstavil aj novú smernicu o poskytovaní príspevkov na udržanie zamestnanosti, ktorá vstúpila do platnosti 1. novembra 2022.

Následne sa začala diskusia s vedením ŽSR. Účastníci porady sa venovali

otázkam, ako napríklad potreba investícií do zastaranej infraštruktúry či potreba investícií na zabezpečenie prevádzky siete, strojov a ochranných pomôcok. Veľká časť diskusie bola venovaná otázkam odmeňovania a otázkam zaradenia zamestnancov do tarifných tried. Otázky

smerovali aj k upratovaniu priestorov a obstarávaniu cestných motorových vozidiel, kvalite prípravy zamestnancov aj obstarávaniu. Vedenie ubezpečilo zamestnancov o rokovaní s kompetentnými orgánmi na zabezpečenie finančných zdrojov na fungovanie ŽSR.

Pri bratislavskej stanici sa zrekonštruovalo staré ihrisko

Ihrisko pri bratislavskej stanici na Žabotovej ulici si mnohí pamätajú ako staré a ošarpané. V posledných dvoch rokoch ihrisko prešlo zmenami a v súčasnosti je už sprístupnené. Občianske združenie TK Lokomotíva, ktoré má aktuálne ihrisko pod svojimi ochrannými krídlami, ho slávnostne otvorilo 27. septembra 2022.

AUTOR: (red), SNÍMKA: OZ TK Lokomotíva Bratislava

BRATISLAVA — S komplexnou rekonštrukciou začalo občianske združenie začiatkom roka 2020. „ŽSR nás po dohode aj zmluvne zaviazali na vybudovanie multifunkčného ihriska, detského ihriska a parkoviska pre návštevníkov,” povedal predseda TK Lokomotíva Bratislava Martin Votava. Vznikne tak komplexný areál s prvkami, ktoré podľa jeho slov pomôžu občianskej vybavenosti predstaničného námestia.

Multifunkčné ihrisko s umelým trávnaťm povrchom v srdci Starého Mesta

bude slúžiť nielen pre verejnosť, ale aj ako priestor na výučbu telesnej výchovy. Občianske združenie TK Lokomotíva Bratislava oslovilo s výučbou na ihrisku Základné školy Dérera na uliciach Jelenia a Hlboká, ktoré hneď prejavili záujem o takýto typ aktivity pre žiakov. „Zástupcovia oboch škôl Starého Mesta uvítali našu iniciatívu,” doplnil Votava.

V blízkom čase tak čaká areál ešte osadenie rozmanitých certifikovaných herných prvkov na mieste bývalého detského ihriska, pričom detské ihrisko bude slúžiť pre verejnosť ako doposiaľ.

Z Prahy vypravila UNIZA vlak k 70. výročiu školy

Katedra železničnej dopravy, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov Žilinskej univerzity v Žiline (KŽD FPEDAS UNIZA), oslavuje tento rok 70. výročie svojho vzniku. Katedra má za sebou 70 rokov vzdelávania, a tak pre svojich absolventov, partnerov a širokú verejnosť zorganizovala jazdu výročným vlakom s názvom — VLAK 70. KŽD FPEDAS UNIZA pod záštitou rektorov Žilinskej univerzity a Českého vysokého učení technického v Prahe. Výročná jazda sa začala 30. septembra v Prahe a pokračovala až do žilinskej cieľovej stanice.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKA: UNIZA

PRAHA/ŽILINA — Výročný vlak tvorilo osem vozňov s kapacitou takmer pre 300 cestujúcich. Trasa výročného vlaku smerovala z Prahy cez Pardubice — Olomouc — Brno — Bratislavu — Košice až do Žiliny. Ako informovala UNIZA vo svojej tlačovej správe, vlakovú súpravu cez územie Českej republiky dopravil najmodernejší rušeň Vectron a na území Slovenskej republiky dopravu zabezpečovali nostalgické rušne Múzea dopravy.

„Vo vlaku sme spomínali na to, čo bolo, čo je a čo bude. Zo súčasnosti sme sa vrátili do minulosti a zároveň v prítomnosti sme dohadovali budúcnosť,“ zhodnotila Bibiána Buková, koordinátorka podujatia Výročný vlak KŽD FPEDAS UNIZA. Pozvanie na jazdu prijali aj partneri univerzity zo zahraničných vysokých škôl, ale aj zástupcovia ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky a Dopravného úradu.

Festival Parallels v Bratislave

V dňoch od 30. septembra do 5. októbra 2022 prebiehal v Bratislave Európsky festival umenia vo verejnom priestore s názvom Parallels, ktorého cieľom je prispieť k spoločnej diskusii o úlohe súčasného umenia vo verejnom priestore. Festival sa okrem Bratislavy konal v októbri aj vo Viedni a v Berlíne a v novembri navštívili Brusel a Lodž.

AUTOR: (red), SNÍMKA: Denis Dymo

BRATISLAVA – Prvý festivalový vlak vyrazil 30. septembra z Prahy a na Slovensku hosťoval v Múzeu dopravy. Výstavu si mohli návštevníci pozrieť až do 5. októbra s voľným vstupným. Podľa organizátorov festivalu sú koľaje a vlakové spojenia paralelou medzi ľudskými kontaktov, výmeny informácií a skúseností, myšlienok a kultúrnych a spoločenských pohybov. Druhotným zámerom festivalu chceli tvorcovia ukázať potrebu chýbajúceho diaľkového, priameho a nočného vlakového spojenia

medzi centrami európskych kultúr. Súčasťou festivalového programu v Bratislave bola aj umelecká intervencia Petry Hudcovej, prednášky, diskusie či projekcia filmu *Z galerie von!* a *Umenie na periférii*. V sobotu dopoludnia sa konala diskusia zameraná na zdieľanie skúseností s realizáciou umeleckých intervencií vo verejnom priestore v praxi, ale aj s koncepciou systematickej podpory zo strany mesta. Na diskusii sa zúčastnili aj zástupcovia Umenia pre mesto, Festival Landscapem, GMB a umelkyňa

Petra Hudcová. Program zavŕšila projekcia filmu Z galérie von! A afterparty s DJ Pierrom Urbanom.

Výstava pripravená galériou Jaroslava Fragnera v spolupráci s Ústavom dejín umenia AV ČR predstavila integráciu výtvarného umenia do verejného priestoru od konca šesťdesiatych rokov, keď umenie celosvetovo začalo opúšťať galerijné a múzejné priestory a začalo s vytváraním nových sociálnych väzieb v širšom kontexte krajiny.

OKTÓBER/NOVEMBER 2022

Nové výzvy, nové ciele

Sektor dopravy čaká nasledujúcu dekádu transformácia gigantických rozmerov. Kým doteraz to bolo o boji proti zmene klímy, teraz ide aj o zvýšenie energetickej bezpečnosti. Momentálne sa snažíme zorientovať v časoch, keď na jednej strane čelíme energetickej kríze a na druhej strane tlaku na znižovanie závislosti od fosílnych palív a urýchlenia zavádzania nízkouhlíkových riešení. Zároveň aplikujeme riešenia, aby rast cien elektrickej energie nevedol k ohrozeniu fungovania dopravy na Slovensku. To sa, samozrejme, úzko týka práve železničného sektora. Jednou zo základných úloh, ku ktorým sa Slovensko v rámci boja proti klimatickým zmenám zaviazalo, je implementácia balíčka EÚ Fit for 55. Na úspešnú transformáciu budú v najbližších rokoch vyčlenené miliardy eur z európskych zdrojov. Dôležitosť železničnej dopravy tak opäť porastie, aj keď najväčšou výzvou bude nasledujúce obdobie práve zastropovanie cien energií. V tomto prípade platí, že aj malé kroky vedú k veľkým zmenám a každý z nás má možnosť pridať ruku k dielu. Prispieť k ochrane klímy úsporou energií, separovaním odpadu alebo len takou jednoduchou vecou, ako je cestovanie verejnou dopravou, najlepšie ekologickou železničnou, namiesto auta. Prosím, buďme si toho vedomí a investujme malý kúsok z nášho pohodlia do ochrany klímy.

Jaroslav Kmeť
Štátny tajomník MDV SR

70. výročie založenia Mostného obvodu

Dňa 5. októbra sa v Hoteli Gloria Palace v Košiciach uskutočnila slávnostná porada pri príležitosti 70. výročia založenia VOJ — Mostný obvod.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKY: Ondrej Mlynka

KOŠICE — Pracovná porada sa konala za účasti vedenia Železníc Slovenskej republiky a vedenia Mostného obvodu, menovite generálneho riaditeľa ŽSR Miloslava Havrilu, námestníka GR pre prevádzku Milana Kubička, riaditeľa odboru železničných tratí a stavieb GR Jána Uhnávého, vedúceho odd. odboru železničných tratí a stavieb GR Rastislava Maguru, riaditeľov oblastných riaditeľstiev, bývalých riaditeľov a námestníkov MO, súčasného riaditeľa MO Andreja Zitrického a všetkých prítomných pozvaných kolegyní a kolegov.

Po úvodných príhovoroch sa slávnostne krstila knižná publikácia, ktorú mostári spracovali pri príležitosti výročia vzniku MO s názvom „Z denníka činnosti Mostného obvodu“ za posledné desaťročie. Krstnými rodičmi sa

stali bývalí riaditelia MO Alexander Čapla a Tibor Matis. Po krste knihy predniesol slávnostný prípitok pred obedom námestník GR Milan Kubiček, ktorý poprial veľa síl do ďalších minimálne sedemdesiatich rokov existencie Mostného obvodu.

Po slávnostnom prípitku a obede v rámci plánovaného programu boli ocenení terajší aj zaslúžilí zamestnanci MO. O kultúrny program po oficiálnej časti sa postarali klub spoločenského tanca TK Ellegance z Košíc pod vedením Petra Vidašiča a folklórna skupina Kadlubek a Kadlubček z Valalík s umeleckým vedúcim Pavlom Kacvinským. Čo by to bola za oslava, keby na nej nehrala hudba — ozvalo sa z mikrofónu a nasledovala voľná zábava v podaní DJ A-Z best Martina Molnára.

Novšia protikorupčná politika

Koncom septembra, konkrétne 27. 9. 2022, vstúpila do platnosti Zmena č. 1 Nariadenia GR č. 21/2020 k implementácii protikorupčnej politiky v podmienkach ŽSR, ktorej predmetom je zmena, respektíve aktualizácia vybraných protikorupčných opatrení. Cieľom je zlepšenie protikorupčnej prevencie, boj proti korupcii a zvýšenie účinnosti protikorupčných opatrení.

AUTOR: Lucia Lizáková, SNÍMKA: unsplash.com/@tylerjackharris

BRATISLAVA — Protikorupčné opatrenia útvarov ŽSR vyhodnocuje Odbor interného auditu GR ŽSR. Prostriedkom vyhodnocovania je nastavenie základnej komunikácie medzi Odborom interného auditu a zložkami ŽSR, ktoré sú primárne zodpovedné za nastavenie protikorupčnej agendy a plnenie protikorupčných opatrení. Ide najmä o Odbor právnych vzťahov, Odbor komunikácie a marketingu, Odbor investorský, Odbor riadenia ľudských zdrojov, Centrum logistiky a obstarávania a Správu majetku ŽSR. Účelom zmien je posilnenie prevencie proti korupčnému správaniu a nastavenie opatrení tak, aby boli v súlade s cieľmi protikorupčnej politiky SR a zároveň s nastavením vnútornej politiky v ŽSR v oblasti prevencie proti korupcii. V pôvodnom znení sa opatrenia zameriavali na vzdelávanie v oblasti protikorupčnej politiky iba na oblasť manažérskeho vzdelávania. „Keďže účelom opatrenia č. 1 je zvýšiť povedomie zamestnancov o rizikách korupcie a aktivizovať protikorupčné správanie zamestnancov, rozhodli sme sa toto vzdelávanie zaradiť do pravidelných pracovných porád ŽSR,“ vysvetlila riaditeľka odboru právnych vzťahov Miriam Majorošová.

Protikorupčný program ŽSR sa tak zameriava na implementáciu zmluvných ustanovení umožňujúcich predchádzať alebo identifikovať korupciu a korupčné riziká, na vzdelávaciu a odbornú prípravu v oblasti prevencie korupcie a jej odhaľovania, dôslednú analýzu každého

potenciálneho mediálneho partnera pred dohodnutím spolupráce v mediálnej oblasti, vybavovanie žiadostí o sprístupnenie informácií podané podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov v súlade s právnymi predpismi a internými riadiacimi aktmi ŽSR, striktné dodržiavanie už prijatých interných predpisov upravujúcich proces nakladania s majetkom štátu či písanie odborných článkov v časopise Železničný Semafor a i.

Protikorupčný program ŽSR je nadstavbou už v praxi zavedených inštitútov v boji proti korupčnému správaniu v ŽSR (Etický kódex, Metodický pokyn generálneho riaditeľa k systému vybavovania oznámení v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Predpis R1 — Vnútorný kontrolný systém, sťažnosti a petície v ŽSR). Hodnotenie jeho účinnosti a efektívnosti je zamerané najmä na zhodnotenie prijatých protikorupčných opatrení. „V zmysle každoročného vyhodnotenia protikorupčného programu ŽSR môžeme konštatovať, že ŽSR koná v súlade s prijatými opatreniami a plní stanovené ciele. Od prijatia protikorupčného programu ŽSR neevidujeme incident, ktorý by javil známky alebo bol priamo korupčným správaním,“ povedala Majorošová. Jednotlivé útvary ŽSR predkladajú spracované súbory elektronicky Odboru interného auditu GR ŽSR pravidelne do 15. januára nasledujúceho roka.

Dualisti — budúci profesionáli ŽSR

Železnice Slovenskej republiky spolupracujú v systéme duálneho vzdelávania s partnerskými školami v Košiciach, Martine-Priekepe, Trenčíne, Bratislave a Šuranoch. V dňoch od 10. do 14. októbra 2022 zorganizoval Odbor riadenia ľudských zdrojov druhý ročník kempu dualistov ŽSR, do ktorého bolo vybraných 20 žiakov druhých až štvrtých ročníkov s najlepšimi študijnými výsledkami.

AUTOR: (red), SNÍMKA: Ondrej Mlynka

STREČNO — Systém duálneho vzdelávania je pre ŽSR možnosťou získavať svojich budúcich zamestnancov pre nosné prevádzkové profesie. Základom je spolupráca školy a ŽSR ako zamestnávateľa. Žiaci sa pripravujú v príslušných učebných a študijných odboroch pod dohľadom svojich inštruktorov, našich dlhoročných zamestnancov. Zároveň každý žiak má na základe učebnej zmluvy záväzok po úspešnom ukončení štúdia uzatvoriť pracovný pomer so Želenicami Slovenskej republiky. Kemp dualistov ŽSR bol druhým ročníkom ocenenia pre najlepších 20 žiakov, ktorí

stabilne a dlhodobo podávajú najlepšie študijné výsledky a dosahujú najlepšie hodnotenie na odbornom výcviku na prevádzkových pracoviskách ŽSR. Zároveň je to jedinečná možnosť pre žiakov z rôznych škôl a kútov Slovenska spoznať sa, vymeniť si svoje skúsenosti a získať nové spoločné zážitky. Pre zamestnancov oddelenia vzdelávania to je možnosť, získať od žiakov spätnú väzbu v neformálnom prostredí o priebehu ich štúdia a odbornej praxi.

„Teší nás, že sme získali mladých a veľmi snaživých ľudí. Veríme, že svojou

zanietenosťou, získanými vedomosťami prispejú po ukončení štúdia k zabezpečovaniu prevádzky. Získané informácie využijeme aj pri rozvoji systému duálneho vzdelávania a spolupráci so strednými odbornými školami. Zároveň sme mali možnosť optikou žiakov bližšie nahliadnuť na naše pracoviská," zhrnul vedúci oddelenia vzdelávania a rozvoja zamestnancov Ivan Bednár.

Počas kempu čakal na žiakov v SIP Strečno bohatý program. V rámci prednášky o ŽSR mohli otvorene komunikovať o svojich skúsenostiach, predstavách a možnostiach. Na exkurzii vo Výhrevni Vrútky sa vrátili v čase a užili si krásu historických parných rušňov. Žiakov veľmi zaujalo dopravné laboratórium Žilinskej univerzity a kuriozity Múzea dopravy. Asi najviac sa mohli ponoriť do železničnej prevádzky v TIP Žilina-Teplička, kde sa na chvíľu stali súčasťou reálneho riadenia dopravy, sledovali posun vozňov na spádovisku ale aj prácu našich zamestnancov na tomto špecifickom pracovisku v prevádzke. Pre žiakov bola pripravená aj prednáška o prvej pomoci. Rovnako mali možnosť lepšie sa spoznávať a spoločne sa zabaviť aj pri tímových a vedomostných hrách, na bowlingu, či na turistike v Jánošíkových dierach, po ktorej sa zviezli aj na kolobežkách a miestnom vláčiku Terchováčiku. Svoju zručnosť si každý overil pri výrobe vlastných syrových korbáčikov a výnimočná bola aj plavba na pltiach po Váhu pod Strečnom.

Oliver Palčo (17)

„... Železnice ma bavili od malička, moja babka a prababka boli železničky. V budúcnosti by som chcel byť rušňovodič alebo výpravca. V kempe je fajn. Veľmi sa mi tu páči, také, aké som si to predstavoval, také to aj je. Najviac sa mi páčili parné rušne, ten Sergej, ktorý bol naštartovaný, ten sa mi páčil veľmi. V škole ma najviac baví prax a potom to, že môžeme ísť von a vidieť, ako to v skutočnosti v praxi vyzerá a vyskúšať si to," povedal nám študent z SOŠ dopravná Trenčín.

Lucia Steinerová (17)

„... Myslím si, že je to veľmi dobre zorganizované. Najviac sa mi páčia naše večery, sú také fajn, že sme všetci spolu pokope, spoznáваме sa a teším sa, čo všetko nás čaká. Strednú odbornú školu dopravnú v Martine-Priekopa som si vybrala preto, že tam mám rodinu, je to najbližšie od domu a moja mamina pracuje ako výpravkyňa. Na tú istú školu išiel aj bratranec. Chcela by som byť výpravkyňa," povedala žiačka z Martina.

Michal Ferdinand Kubinec (18)

„... Veľmi príjemne som prekvapený celým týmto kempom a zatiaľ mám pozitívne zážitky. Som veľmi rád, že som prišiel. Samozrejme, mal som očakávania, ale boli slabšie, než je realita a naozaj som rád. Najviac sa mi páčili motokáry, tie boli veľmi fajn, to som si užil. Tie som išiel dokonca dvakrát, to nešlo inak. Študujem na Strednej odbornej škole elektrotechnickej v Bratislave preto, že električka ma zaujímala odjakživa a chcel som ísť na odbor, ktorý bude mať aj väčšiu budúcnosť a elektrikárov treba stále. Na duálnom vzdelávaní ma zaujala perspektíva duálneho vzdelávania, ale aj fakt, že mám zaistenú prácu hneď po škole," povedal nám možno budúci návestný majster.

Michaela Plačková (19)

„... Celkovo ten program je dosť nabitý a páči sa mi. Na školu v Trenčíne som sa dostala, ani neviem ako, nevedela som si vybrať strednú školu, ale neľutujem svoj výber, začalo ma to baviť a dúfam, že ma to bude baviť aj naďalej. Najviac ma bavia odborné predmety a prax. V budúcnosti by som chcela skúsiť prácu výpravkyne, ale láka ma aj povolanie rušňovodičky," zhrnula študentka SOŠ dopravná v Trenčíne.

Jaroslav Žec (18)

Branislav Borovský (18)

„...Na kempe sa nám páčilo, oddýchlí sme si od bežného života a zažili niečo nové. Kemp nám dal zážitky a nových kamarátov. Program bol nabitý a zaujímavý. Ukázal nám nové informácie ako funguje riadenie dopravy v Žiline-Tepličke, ako fungujú historické rušne vo výhrevni Vrútky, navštívili sme Žilinskú univerzitu a mnoho ďalšieho. Duál nám dal možnosť získavať skúsenosti a zručnosti, aby nás pripravil na našu budúcu prácu. Mne osobne sa jednoduchšie učí, ak pracujem zo zariadením a fyzicky si to môžem vyskúšať, takže za mňa je duál fantastický. Sme radi, že sme vďaka duálu mali práve my možnosť zúčastniť sa kempu a ďakujeme za to, že si s tým niekto dal námahu a zorganizoval to pre nás," vyjadrili sa žiaci štvrtého ročníka SOŠ železničnej v Košiciach.

Aj touto cestou by sme radi vyjadrili poďakovanie pedagogickým zamestnancom, ktorí sa zúčastnili kempu dualistov ŽSR ako aj inštruktorom a všetkým ostatným pedagógom na školách za ich obetavú prácu a výchovu žiakov pre nás.

Spoločné rokovanie česko-slovenských elektrikárov

Druhý septembrový týždeň sa niesol v znamení spoločného rokovania českých a slovenských elektrikárov. Rokovalo sa o súčasných energetických výzvach smerovaných k úsporám na energiách. Tradične sa na rokovaní zúčastnili zástupcovia Odboru oznamovacej a zabezpečovacej techniky a elektrotechniky GR ŽSR, Odboru elektrotechniky a energetiky GR Správy železníc (SŽ) a prednostovia sekcií, resp. správ elektrotechniky a energetiky zo ŽSR a SŽ a z centra telematiky a diagnostiky SŽ.

AUTOR: Ján Rohlíček, SNÍMKA: Ondrej Mlynka

BRATISLAVA — Hlavnými témami rokovania boli už spomenuté úspory na elektrickej energii, negatívny vplyv porastov v blízkosti infraštruktúry, nerešpektovanie návěstí pre elektrickú prevádzku, modernizácia mechanizácie pre práce na elektrotechnických zariadeniach, modernizačné práce na tratiach ŽSR a SŽ a aktualizácia bezpečnostných postupov a noriem z hľadiska zabezpečenia bezpečnosti zamestnancov.

V rámci úvodného dňa sa prezentovala mechanizácia využívaná odvetvím EE na SŽ. V príjemnom prostredí novozrekonštruovanej opravovne trakčného vedenia sa bolo možné oboznámiť nielen

s novou mechanizáciou, ale aj so skúsenosťami pri jej prevádzkovaní. Nové pracovné postupy pri využívaní novej mechanizácie sú samozrejmosťou. To, čo bolo možné realizovať s MVTV 02, už s novým „Plasserom“ nejde. Postupy sú iné, ale ako povedali kolegovia zo SŽ, nový stroj by už za ten starý nevymenili. Takže MVTV 02 postupne bude odchádzať do dôchodku. V súčasnosti prebieha výroba 6 ks nových MTW 100 od spoločnosti Plasser & Theurer pre SŽ. Tieto postupne doplnia flotilu 3 ks, ktoré sú už v prevádzke na tratiach SŽ.

Po úvodných prezentáciách súčasných organizačných usporiadaní v ŽSR a SŽ pokračoval program zaoberajúci

sa „elektrikárskou“ problematikou. Poruchovosť, ktorá trápi oboch manažérov infraštruktúry (MI), bola jedným z prvých bodov rokovania. Porasty trápia „trolejárov“ už dlhší čas. Problematika ich odstraňovania je veľmi aktuálna, keďže každý pád stromu na elektrifikovanej trati je dôvodom na výjazd „trolejárov“. V súčasnosti na rozdiel od minulých rokov už SŽ nemusí žiadať o schválenie príslušný orgán ochrany prírody (príslušný orgán), ale odstránenie porastu mu musí SŽ len písomne ohlásiť. Príslušný orgán výrub môže pozastaviť, obmedziť alebo zakázať, ale výhradne len na základe záväzného stanoviska Drážneho správneho úradu. V prípadoch, keď pád stromu hrozí bezprostredným ohrozením života či zdravia, alebo hrozí škoda značného rozsahu, môže SŽ dokonca výrub zrealizovať a nahlásiť spätne.

Úspora na energiách je v súčasnosti aktuálnou témou. V odvetviach EE je možné dosiahnuť úspory či už v rámci prevádzkovania elektrického ohrevu výhybiek, ako aj hospodárnym využívaním osvetlenia železničných priestranstiev. Elektrický ohrev výhybiek bude uvádzaný do prevádzky len pre výhybky, ktoré bude potrebné ponechať v prevádzke. Železničné stanice sa začnú pomaly, ale iste ponárať do tmy. Tma má však aj jednu obrovskú výhodu — páchatelia trestnej činnosti sa dajú ľahšie identifikovať, pretože si musia svietiť. Ďalšou možnosťou je využívanie obnoviteľných zdrojov energie — o tom sme písali už v predchádzajúcich číslach Semaforu. Pomoc v tomto smere majú aj pilotné projekty malých fotovoltických elektrární umiestňovaných na vhodné miesta železničných objektov. Jeden z takýchto projektov sa zrealizoval v SŽ na strechách budovy ŽST Děčín východ.

Nerešpektovanie návěstí pre elektrickú prevádzku je fenomén súčasnosti. Vodiči HKV už dlhší čas permanentne tieto návěstí porušujú. V SŽ je tento problém taký vážny, že v niektorých prípadoch pristúpili na využitie tzv. hákovníc. Ide o zariadenie osadené v trolejovom vedení, ktoré po prejazde zberačom HKV tento zberač poškodí, a tým, bohužiaľ, aj znemožní jeho ďalšie používanie. V takomto prípade ide o rukolapný dôkaz, že vodič HKV nerešpektoval návěst na elektrickú prevádzku. Jej použitie však nie je len rozmar. Je nutné takto chrániť počas výluk trakčného vedenia zamestnancov MI, resp. zamestnancov dodávateľských spoločností a obchodných partnerov.

Spoločným problémom pretrvávajúcim v oboch železničiach sú výpadky filtračno-kompenzačných zariadení (FKZ). FKZ po výpadku a poškodení sa neuvádzajú do prevádzky. Náklady na ich opravy a náklady na ich prevádzku prevyšujú ich prínos. Jednou z možností riešenia je použitie nových technológií trakčného napájania 25 kV/50 Hz, ktoré nevyžadujú FKZ. Takýmto technologickým zariadením je využitie statických frekvenčných meničov (SFC). Na sieti SŽ je už vybudovaná napájacia stanica v Otrokoviciach, využívajúca SFC technológiu v prevádzke. SFC technológia má mnohé výhody oproti klasickým TNS — symetrická záťaž oproti nadradenej energetickej sústave, možnosť jednotnej fázy v trakčnom vedení (minimalizácia neutrálnych polí), nižšie straty v TV, bezproblémová rekuperácia elektrickej energie, nepotrebnosť už spomenutých filtračno-kompenzačných zariadení.

Stretnutie a rokovanie s českými kolegami prinieslo výmenu vzájomných skúseností a poznatkov v prevádzke zariadení odvetvia EE.

Denná hlásenka

Digitalizácia znamená veľký krok vpred. Zabezpečí rýchle a presné spracovanie dát a všetkých informácií, ktoré aktuálne potrebujete. Zrýchlené a optimalizované procesy sú tiež samozrejmosťou a k svojim dokumentom máte flexibilný prístup, nech ste kdekoľvek na svete. Digitalizácia eliminuje chyby spôsobené ľudským faktorom a netreba zabúdať aj na ekologický aspekt.

AUTOR: Marek Maurer, Lucia Botková

BRATISLAVA — V roku 2019 prišla na Železničné telekomunikácie (ŽT) z vedenia Mostného obvodu v Košiciach (MO) požiadavka na vytvorenie aplikácie Denná hlásenka (DH). Hlavným dôvodom bolo zefektívnenie zápisu a následného prenosu prvotných údajov pracovných čiat do EDOS (elektronický dochádzkový systém ŽSR) a SAP PM modulu automatizovaným tokom informácií.

V ŽSR v úseku pôsobnosti Železničných tratí a stavieb sa eviduje výkon pracovných čiat podľa platného predpisu S 24-2 z roku 1967. Jedným z hlavných prvotných dokumentov pracovných čiat na evidovanie odpracovaného výkonu podľa predpisu S 24-2, miesta pracoviska, spotreby materiálu a pod. je DH, ktorú vypisuje majster — vedúci pracovnej čaty a odovzdáva ju spolupracovníkom na ďalšie spracovanie. V prostredí ŽSR to znamená prepisovanie tých istých údajov do elektronickej formy prevažne prevádzkovými zamestnancami na základných pracoviskách, čo značne administratívne zaťažuje a obmedzuje ich pracovný čas.

Na účely zjednodušenia spracovania DH do ďalších aplikácií, a hlavne na odbremenenie administratívneho zaťaženia prevádzkových zamestnancov na základných pracoviskách, vznikol na MO v spolupráci so ŽT pilotný projekt Elektronická denná hlásenka zameraná na elektronicou formou vypísaný záznam a následný automatizovaný prenos údajov do aplikácií napojených na DH.

Pre nastavenie systému a celého spôsobu funkcionality DH prebehli počiatočné rokovania MO a ŽT, kde bol stanovený proces zadávania a evidovania výkonov, následne spracovanie a nahrávanie zborníkov výkonových noriem potrebných na základnú evidenciu výkonov, zostavenie štruktúry VOJ — čiat

a priradenie jednotlivých zamestnancov. ŽT vytvorili vývojovú aplikáciu a MO zaradil pilotné pracovisko SMSÚ Prešov do skúšobného procesu evidencie DH s následným automatizovaným prenosom údajov. Po prvotnej testovacej fáze jednotlivých funkcionalít a nastavenia prenosov sa do podvojnej (overovacej) prevádzky zapojili ďalšie pracoviská MO. Do ostrej prevádzky, ktorá bola spustená v júni 2022, boli postupne nasadené všetky pracoviská MO, kde sa vylúčilo ručné písanie a následne prepisovanie tých istých údajov, čo má za následok chybovosť spôsobenú ľudským faktorom.

Pre fungovanie a schvaľovanie DH je proces nastavený ako doteraz pri písanej verzii. Vedúci pracovnej čaty — majster vypíše Dennú hlásenku, nadriadený zamestnanec ju schváli — podpíše a pripraví na export. Na konci mesiaca pri mesačnej uzávierke sa jednoduchým krokom vytvoria exporty a všetky údaje sú elektronic-ky odoslané do prepojených aplikácií. Momentálne je to aplikácia EDOS, ktorá spracováva príplatky zamestnancov a SAP PM modul. V tomto čase MO konštatuje, že DH ako aplikácia plní svoj účel a v takomto rozsahu je na svojom začiatku plne funkčná.

Pre nasadenie DH do praxe bolo potrebné vybaviť používateľov potrebným hardvérom — IT technológiami pre aplikáciu daného systému a dennej práce pri evidencii odpracovaného výkonu. V tomto systéme je možné online sledovať vypísaný výkon a kontrolovať správnosť údajov. Aplikácia je prístupná z intranetového portálu Informačné systémy a aplikácie/Denná hlásenka.

DH je v tomto kole iba na začiatku svojich možností. O úspešné spustenie produktu Denná hlásenka sa zaslúžili zamestnanci Oddelenia vývoja aplikačného softvéru (OVASW) vedeného Ladislavom Kobákom,

ktorí potvrdili, že disponujú potrebným odborným know-how a dokážu promptne reagovať aj na špecifické požiadavky používateľov a operatívne upravovať a dopĺňať aktuálne prevádzkované riešenia. Uvedeným riešením ŽT zabezpečilo úsporu nákladov na externý vývoj a následnú nutnú podporu, ako aj vytvorili predpoklady na ďalší vývoj podľa požiadaviek

garanta. Aplikácia DH je použiteľná aj pre širšiu sféru na Železničiach Slovenskej republiky, momentálne je záujem o nasadenie DH na pracoviská SMSÚ ŽTS TO v rámci projektu Štandardizácia traťových obvodov. Veríme, že DH prispeje k zefektívneniu procesov na ŽSR a uľahčí prácu dotknutým zamestnancom.

Nová zmluva o poskytovaní služieb v oblasti informačných technológií a telekomunikácií

ŽSR — Železničné telekomunikácie Bratislava podpísali 14. septembra 2022 novú 4-ročnú zmluvu o poskytovaní služieb v oblasti informačných technológií a telekomunikácií so Železničnou spoločnosťou Slovensko.

AUTOR: Železničné telekomunikácie

BRATISLAVA — Železničná spoločnosť Slovensko je najväčší osobný dopravca na Slovensku. Predmetom zmluvy je poskytovanie elektronických komunikačných služieb a služieb v oblasti informačných technológií, ktoré zahŕňajú hlasové služby, dátové služby (pripojenie koncového zariadenia do VPN, pripojenie LAN do VPN, pripojenie do siete internet), dátové služby IKVC (pripojenie koncového zariadenia do VPN) a IT služby: správa a monitoring infraštruktúry, operačných systémov a databáz, housing a podporné služby.

Služby sú poskytované z primárneho datacentra ŽSR v Bratislave na Kováčskej 3 a zo záložného datacentra v Bratislave na Trnavskej ceste 25.

Dátové centrá ŽT spĺňajú prísne podmienky štandardu TIER III a TIER II+ podľa Uptime Institute. Okrem prevádzky datacenter Železničné

telekomunikácie poskytujú služby prostredníctvom vlastnej zálohovanej optickej siete, ktorá sa tiahne po celom území Slovenska s pripojením do peeringových centier SIX a Sitel a, prirodzene, pripojením na zahraničných partnerov vo všetkých susedných krajinách. Centralizované dátové sklady, serverové farmy a regionálne servisné a ďalšie špecializované pracoviská Železničných telekomunikácií Bratislava po celom území Slovenska uspokojujú informačno-komunikačné potreby aj tých najnáročnejších zákazníkov. Nad celou infraštruktúrou je zavedený dohľad prostredníctvom vlastného monitorovacieho pracoviska — a to nepretržite 24 hodín denne.

Dôveru a profesionálny prístup nášho dlhodobého partnera, Železničnej spoločnosti Slovensko si vysoko vážime a veríme, že počas nasledujúcich 4 rokov budeme stabilným a spoľahlivým dodávateľom.

Ochrana webovej komunikácie v prostredí ŽSR

Od začiatku tohto roka Železničné telekomunikácie nasadili do prevádzky dve technológie, ktoré výrazným spôsobom zvyšujú ochranu webovej komunikácie.

AUTORI: Peter Tomášek, Jozef Tomko

BRATISLAVA — Jednou z prvých technológií je kontrola a ochrana DNS komunikácie. Služby doménových mien/Domain Name System (DNS) sú využívané v prípadoch, keď chceme navštíviť webovú stránku, sledovať video na YouTube, pristupovať k e-mailom a pod. DNS sprostredkováva preklad doménového názvu, ktorý zadáme do webového prehliadača (napr. zsr.sk, shmu.sk...) na IP adresu servera, na ktorom je hľadaný obsah umiestnený. Po identifikovaní IP adresy servera je dátová komunikácia v sieti internet smerovaná už len na základe IP adresy.

Až deväťdesiat percent škodlivého softvéru v priebehu svojho životného cyklu využíva služby DNS, a preto je veľmi dôležité vykonávať kontrolu a ochranu DNS komunikácie.

Implementovaná technológia pomocou sofistikovaného algoritmu blokuje škodlivé internetové domény a vykonáva ochranu pred ďalšími škodlivými útokmi na úrovni siete. Na svoju činnosť využíva niekoľko proprietárnych techník strojového učenia a štatistickej analýzy, vďaka ktorým vyhodnocuje hrozby v reálnom čase a aktualizuje skóre reputácie jednotlivých domén v reálnom čase.

Príklad hlásenia zablokovanej komunikácie:

Pozor!

Pokúšili ste sa vstúpiť na stránku <http://malware.test.attacker.online:80/>, ktorú spoločnosť Železničné telekomunikácie považuje za nebezpečnú.

PROXY SERVER

Zamestnanec s prístupom na internet sa zo svojho služobného zariadenia v zamestnaní nepripája priamo na servery umiestnené na internete, ale ku komunikácii využíva služby proxy servera. Ten je sprostredkovateľom komunikácie do siete internet a je na ňom možné nastavovať bezpečnostné pravidlá, kontroly a získavať štatistiky. Architektúra umožňuje zavedenie jednotného štandardu riadenia informačnej bezpečnosti na ŽSR.

Ďalej umožňuje zavádzať do prevádzky technické požiadavky národnej legislatívy v oblasti kybernetickej a informačnej bezpečnosti. Technologické riešenie proxy servera poskytuje viacero spôsobov automatického zisťovania a blokovania webových hrozieb, zahŕňa hĺbkové filtrovanie adries URL a analýzu reputácie, obsahuje viacero nástrojov na obranu proti škodlivému softvéru.

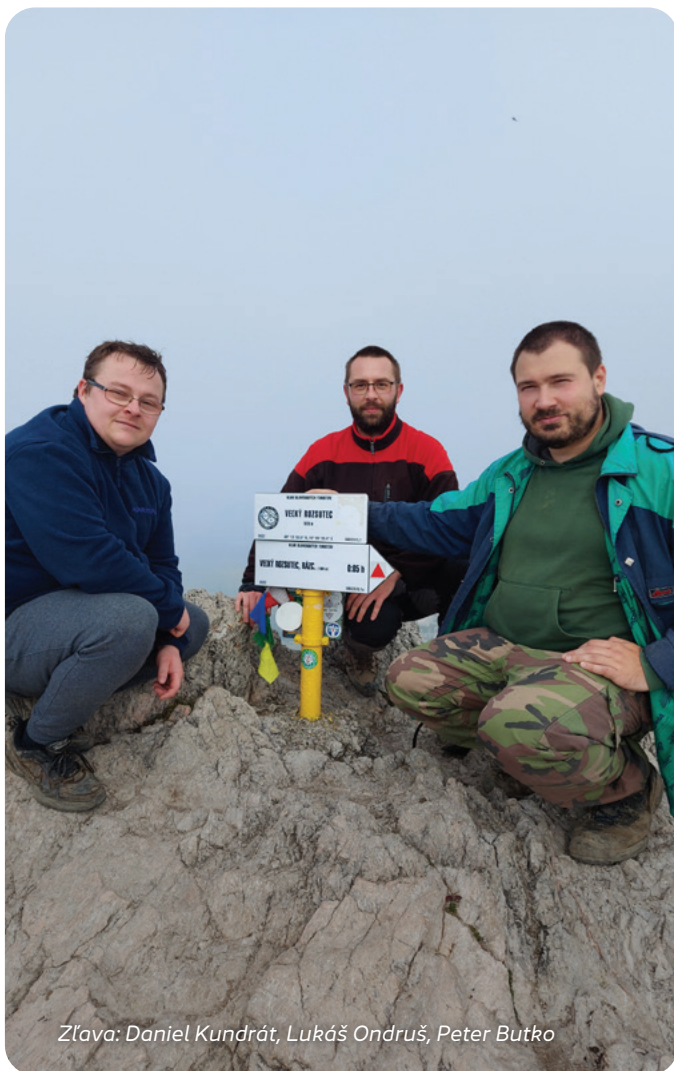
Príklad hlásenia pri zablokovaní proxy serverom:

ŽSR WEB PROXY: Prístup na stránku bol zablokovaný.

Na základe pravidiel ŽSR bol prístup na túto stránku (<https://nike.sk/>) zablokovaný, pretože webová kategória **Gambling** nie je povolená (je administratívne zakázaná).

Ak máte otázky, prosím kontaktujte Servicedesk (0220292727) (servicedesk@zsr.sk) a poskytnite nižšie uvedené detaily.

Webová stránka je proxy serverom preverená, či neobsahuje škodlivý obsah alebo softvér a až potom je obsah zaslaný užívateľovi. Okrem ochrany webovej komunikácie filtruje aj komunikáciu vybraných serverov komunikujúcich smerom do siete internet a poskytuje funkcie centralizovaného logovania a vytvárania rôznych reportov, ktoré urýchľujú analýzu vzniknutých bezpečnostných udalostí.

Zľava: Daniel Kunderát, Lukáš Ondruš, Peter Butko

Telkáči na Rozsutci

ŽSR — Železničné telekomunikácie Bratislava nedávno do svojich radov privítali viacero nových kolegov. Lukáš Ondruš, technik ICT špecialista, sa rozhodol, že ich chce spoznať aj mimo práce. Preto zorganizoval turistiku na Veľký Rozsutec.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Lukáš Ondruš

MALÁ FATRA — „V práci mám nových kolegov, ktorí majú vzťah k prírode a horám, tak mi napadlo zorganizovať nejakú túru,“ hovorí Ondruš. Cieľom bol vrch v Krivánskej Malej Fatre Veľký Rozsutec, s výškou 1 609,7 m n. m. Túra sa začala v Štefanovej, odkiaľ sa chodníkom dostali do sedla Medziholie. Tu sa im naskytl pohľad na cieľ cesty — skalnatý a majestátny Veľký Rozsutec. „Blížime sa k skalnej stene. Chodník je zaistený reťazami, opatrne stúpame k vrcholu. Občas sa poohliadneme dolu, na tú krásnu prírodu vôkol nás. Cestou prehodíme reč o práci, ale aj o súkromných veciach. Reč o práci vystrieda zopár vtipov, spomenieme si aj na našich kolegov, ktorí sú na pracovisku. My máme voľno, zobrali sme si dovolenku,“ spomína na pekne strávený čas Ondruš. Po výstupe na vrchol, občerstvení a spoločnej fotografii ich čaká cesta dolu. „Posielame pozdrav kolegom a lúčime sa,“ odkazuje Ondruš, ktorý už po ceste z vrcholu plánoval s kolegami ďalšiu turistickú výzvu.

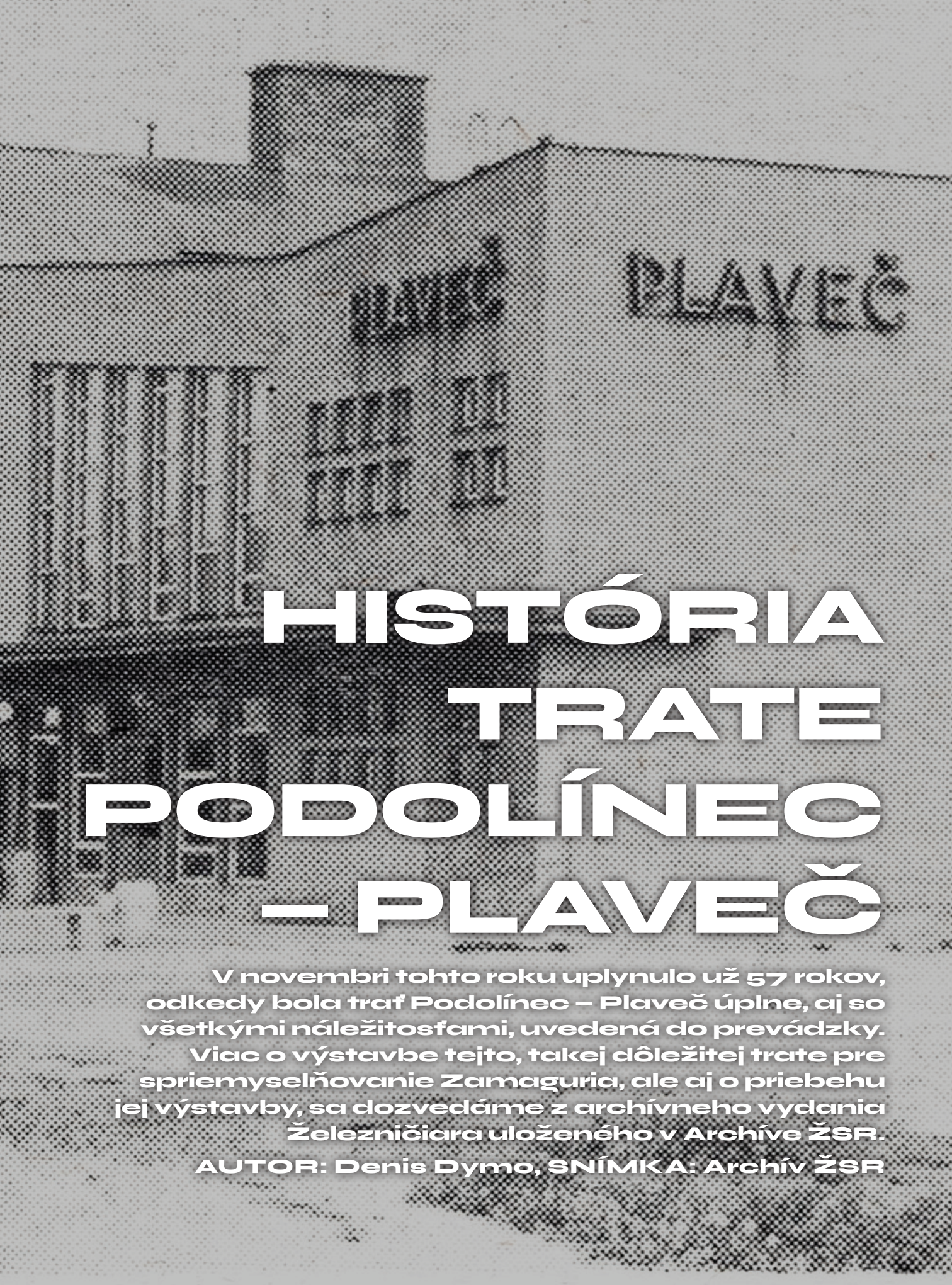
Prednáška o výstavbe trate: Veselí nad Moravou — Myjava — Nové Mesto nad Váhom

V stredu 28. 9. 2022 sa v budove GR ŽSR konalo prednáškové popoludnie spojené s diskusiou na tému: Výstavba trate Veselí nad Moravou — Myjava — Nové Mesto nad Váhom.

AUTOR: Denis Dymo

BRATISLAVA — Opäť po dlhšom čase sa obnovili prednášky organizované spoločnosťou SVTS (Slovenská vedeckotechnická spoločnosť) v budove GR ŽSR. Tak ako v minulosti, aj teraz sa tieto prednášky konajú poslednú stredu v mesiaci v poobedňajších hodinách. Septembrová prednáška bola venovaná histórii, konkrétne výstavbe trate Veselí nad Moravou — Myjava — Nové Mesto nad Váhom. Trať sa začala budovať 8. júla 1923 a sprevádzkovaná bola

1. septembra 1929. Prednášajúcou bola archivárka ŽSR Daša Krčová. Pri tvorbe prednášky využila iba dokumenty uložené v archíve ŽSR, a to pamätné spisy vydané k príležitosti otvorenia trate, fotoalbumy a pamätné knihy staníc. Pre záujemcov, ktorí sa na prednáške nemohli zúčastniť, je prezentácia prístupná aj na webe: zsr.sk/sluzby-verejnosti/ine-sluzby/archiv-zsr/akcie-publikacna-cinnost/. Zároveň vás pozývame aj na ďalšie prednášky organizované SVTS.

HISTÓRIA TRATE PODOLÍNEC – PLAVEČ

V novembri tohto roku uplynulo už 57 rokov, odkedy bola trať Podolíneč – Plaveč úplne, aj so všetkými náležitosťami, uvedená do prevádzky.

Viac o výstavbe tejto, takej dôležitej trate pre spriemyselňovanie Zamağuria, ale aj o priebehu jej výstavby, sa dozvedáme z archívneho vydania Železničiaru uloženého v Archíve ŽSR.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Archív ŽSR

PODOLÍNEC/PLAVEČ – História výstavby železničnej trate Podolíneec – Orlov-Plaveč, s napojením na železničnú stanicu Poprad-Tatry, siaha až do roku 1869. Zrod výstavby tejto trate bol veľmi ťažký. Z roku 1869 je totiž prvá zmienka o stavbe trate z Podolíneca do Orlova-Plavča zachovaná ako písomná pamiatka v starolubovnianskom štátnom archíve. Nakoniec sa podarilo zrealizovať z pôvodného zámeru, pre dnes už celkom neznáme príčiny, len úsek trate z Popradu do Podolíneca.

Okresný úrad v Bardejove podal už v roku 1930 návrh na vybudovanie severoslovenskej magistrály, čo malo byť vlastne predĺženie spomínanej trate z Podolíneca nielen po stanicu Orlov-Plaveč, ale až do Bardejova, prípadne až do Medzilaboriec. Dňa 26. novembra 1943 sa konala prvá administratívna pochôdzka budúcej možnej trasy trate z Podolíneca do Plavča, pričom sa vytýčila aj určila trasa dostavby trate Poprad – Podolíneec – Orlov-Plaveč. Hneď na to sa začalo s prácami, ale v súvislosti so Slovenským národným povstaním museli byť práce v roku 1944 prerušené.

Po 2. sv. vojne sa v prácach pokračovalo až do roku 1948, keď museli byť práce pre kapacity presunuté na dôležitejšiu stavbu, a to na stavbu Trate družby. Vládne uznesenie č. 1041 z 11. októbra 1957 však zabezpečilo, že sa v roku 1960 pokračovalo v začatých prácach.

Investorom stavby sa stal odbor investičný Správy Východnej dráhy v Bratislave a generálnym dodávateľom prác bolo Železničné stavitel'stvo Bratislava. Jednostupňové, resp. vykonávacie projekty

pre stavbu vypracovali Štátny ústav dopravného projektovania – stredisko Košice, resp. generálny dodávateľ. Trať mala byť 31,7 km dlhá, navrhnutá traťová rýchlosť bola 80 km/hod., minimálny polomer smerového oblúka bol 250 metrov, maximálny sklon nivelety trate bol 6,8 promile. Celkovo predstavoval investičný náklad na stavbu 183,7 milióna Kčs. Z hľadiska železničného zemepisu sa začína táto trať v ŽST Podolíneec a končí sa v ŽST Plaveč na trati Košice – Plaveč – Muszyna (PKP).

Na stavbu premiestnili celkovo 2,1 milióna m³ zeminy, naviezli 98 000 m³ štrkopieskov pre sanačné vrstvy, zrealizovali tu 35 000 m² dlažieb. Vybudovali sa dva tunely – Milavský s dĺžkou 703 m a ružbašský s dĺžkou 596 m.

Na trati je 5 väčších mostných objektov, 20 doskových mostov, niekoľko cestných nadchodov a značné množstvo priepustov. Celkovo na tejto trati zmontovali 41,6 km koľaje a 37 výhybiek. 82-tisíc m³ koľajového štrku museli na stavbu doviesť a spracovať. Postavili tu 7 výpravných budov, 2 stavadlá, 6 výhybkárskych stanovišť a jedno závorárske stanovište. Výstavba tejto trate si vyžiadala aj tzv. vyvolané investície, a to preložku ôsmich ciest, preložku nespútanej a meandrujúcej rieky Poprad i úpravu ďalších siedmich vodných tokov.

Ale nielen Železničné stavitel'stvo Bratislava budovalo túto trať. Boli to aj ďalší dodávatelia, ktorí majú zásluhu na úspešnom budovaní tejto trate, napr. Správa Východnej dráhy Bratislava, oznamovacia a zabezpečovacia dištancia, n. p., Cesty Košice, Železničné stavitel'stvo Brno, n. p., Vojenské stavby Brno, Okresné stavebné podniky Kežmarok a Prešov, Inžinierske stavby Košice, Východoslovenské energetické závody Košice, Vodné zdroje Prešov aj príslušné útvary železničného vojska.

Dychovka Železničiar oslavuje storočnicu

Dňa 22. októbra 1922 založili v železničnom uzle Spišská Nová Ves železničnú dychovku. Založilo ju niekoľko milovníkov hudby z radov rušňovodičov, zámočníkov, sprievodcov vlakov a pod.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Archív ŽSR

SPÍŠSKÁ NOVÁ VES — Dychová hudba Železničiar vznikla na podnet železničiarov pred 100 rokmi na východnom Slovensku. Pozostávala z pätnástich členov, avšak napríklad pri 40. výročí mala už vyše 40 členov. Dychová hudba zvykla hrať pri všetkých významných oslavách na železnici či v meste Spišská Nová Ves a okolí. Niekoľkokrát účinkovala aj v Sovietskom zväze, Poľsku aj v Maďarsku a všade zožali pekné úspechy. Hudba spríjemňovala otvorenie staníc, odhalenie pamätníkov a jej členovia si svojím umením zvykli uctiť aj poslednú rozlúčku so železničiarimi. V súčasnosti má dychovka dvanásť členov a vedie ju dirigent Eugen Svitana, rušňovodič-dôchodca. Dychovej hudbe želáme najmenej ďalších 100 rokov!

Vianočné trhy ožívajú

Vianočné obdobie nám už pomaličky klope na dvere a preto sa Odbor riadenia ľudských zdrojov rozhodol zorganizovať vianočné trhy priamo v budove generálneho riaditeľstva ŽSR. Vo štvrtok, 8. decembra 2022 od 8.00 do 11.00 hod.

AUTOR: (red)

BRATISLAVA — Vianočné trhy sú ukážkou tvorivosti našich zamestnancov, kde ponúkajú svoje vyrobené diela. Minulé roky zamestnanci ponúkali ručne vyrobené vianočné svietniky a ozdoby, adventné vence, obrazy, šperky, vianočné pečivo a iné ručné práce sú originálnym

vianočným darčekom pre našich najbližších. Pripojte sa k tejto milej vianočnej tradícii. Prihlasovať sa môžete do 30. novembra na adrese GRO510@zsr.sk. Pri prihlásení nezabudnite uviesť vaše meno a priezvisko, pracovisko, telefónne číslo a druh ponúkaných výrobkov.

Predstaničné námestie v Bratislave dostane novú tvár

Železnice Slovenskej republiky pracujú spolu s Metropolitným inštitútom Bratislavy a Ministerstvom dopravy a výstavby SR na príprave medzinárodnej architektonickej súťaže, ktorá komplexne zmení Hlavnú stanicu na modernú bránu do Bratislavy. Je to však dlhý proces, ktorý môže trvať roky.

AUTOR & SNÍMKA: Denis Dymo

BRATISLAVA — Ešte vo februári sa v rámci Memoranda o spolupráci zhodli Železnice Slovenskej republiky s mestom Bratislava, ako aj s ministerstvom, že sa prinesú vylepšenia do tohto verejného priestoru už teraz. Mestu sa podarilo získať vzťah k časti pozemku pred budovou stanice a rozbehli revitalizáciu tohto priestoru.

V prvej fáze revitalizácie predstaničného námestia sa, na celej nástupnej ploche pred hlavným vchodom do Hlavnej stanice, zničený asfalt nahradil dlažbou, osadili sa tu žulové

obrubníky, rozšíril a vydláždil sa výstupný ostrovček, vytvoril sa tu bezbariérový úrovňový prechod medzi výstupným ostrovčekom a nástupnou plochou.

„V druhej fáze sa práce presunuli na plochu od zadného východu Hlavnej stanice po autobusové nástupište. Keď bude aj táto plocha vydláždená, doplníme lavičky, smetné koše a tiež všetky debarierizačné prvky pre zrakovo znevýhodnených ľudí,“ informuje primátor hlavného mesta Matúš Vallo na sociálnej sieti.

Už desiatykrát sa v Lučenci konal športový deň pri príležitosti osláv Dňa železničiarov. Organizáciu mala na svedomí ŽST Lučenec pod vedením prednostu stanice p. Grexu. Podujatie sa už tradične medzi zamestnancami teší veľkej obľube, dokonca sa na ňom už pravidelne zúčastňujú aj bývalí zamestnanci a dôchodcovia.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKA: Mário Chlebníčan

LUČENEC — Za pekného počasia sa stretli zamestnanci železničnej stanice Lučenec a zamestnanci od návestných majstrov, aby zabojovali o Pohár prednostu stanice na turnaji v plážovom volejbale. Hralo sa systémom dve skupiny po tri tímy, kde proti sebe bojoval každý s každým. Víťazi skupín sa stretli v zápase o pohár, pričom

celkovým víťazom sa stal tím „Stanica“. Po každej náročnej aktivite je na rade zaslúžený relax. Na športovom dni v Lučenci to bolo občerstvenie a najmä výborný guláš, pri ktorom mali všetci zúčastnení šancu sa dobre porozprávať aj mimo pracovného času. Organizátori sa už teraz tešia na budúci ročník.

Deň železničiarov oslavovali aj v Žiline

V utorok 18. októbra oslávili Deň železničiarov v Beluškých Slatinách aj zamestnanci OR Žilina. Organizátorom bola kancelária riaditeľa s podporou prednostov sekcií a priaznivcov športu a turistiky. Okrem zamestnancov OR Žilina sa na športovom dni zúčastnili aj zástupcovia ÚS RP LZ — Žilina a odboru controllingu v Žiline.

AUTOR: (red), SNÍMKA: OR Žilina

BELUŠSKÉ SLATINY — V športových disciplínach, ktorými boli lukostreľba, tenis, volejbal, stolný tenis a bowling, si sily zmeralo šesťdesiat zamestnancov. Pred vstupom do športového areálu Cementár privítal všetkých účastníkov riaditeľ oblastného riaditeľstva Krzysztof Awsiukiewicz, ktorý predstavil dôvody a ciele stretnutia, poďakoval zamestnancom za svedomitú prácu v uplynulom železničiarском roku a poprial všetkým účastníkom príjemný športový zážitok. „Počas celého dňa mali zamestnanci veľa

príležitostí na neformálne rozhovory, v ktorých často prevládala pracovná tematika. Najlepším hodnotením akcie bol úsmev na tvárach účastníkov a veľa milých slov na adresu organizačného výboru s pozitívnym hodnotením. Príjemným bonusom bolo aj pekné jesenné počasie, ktoré podporilo priateľskú a srdečnú atmosféru. Po dvojročnej covidovej prestávke sme s radosťou využili možnosť opäť sa stretnúť inak ako v práci a podporiť tak vzájomné vzťahy a kolektív,” vyjadril sa riaditeľ OR Žilina.

Cestu do sveta iného človeka treba budovať pomaly

To, že máme medzi našimi zamestnancami šikovných ľudí s rôznymi záľubami a so zaujímavými životnými príbehmi, si v rubrike Zo života železničiara ukazujeme už pravidelne. Tentoraz vám prinášame obohacujúci rozhovor s výpravkyňou v NŽST Medzibrod Ľubicou Štugnerovou.

AUTOR: Denis Dymo, SNÍMKY: archív Ľ. Štugnerovej

MEDZIBROD — Ľubica Štugnerová je výpravkyňou, no okrem tejto profesie svoj život zasvätila pomoci druhým. Jej aktivity si všimlo a váži aj okolie, preto sa stala tento rok jednou z nominovaných v kategórii dobrovoľník v Národných cenách v oblasti sociálnej starostlivosti Dobré srdce.

Vaša dobrovoľnícka práca bola nedávno ocenená nomináciou v Národnej cene sociálnej starostlivosti DOBRÉ SRDCE. Akej oblasti sa venujete?

Väčšinu môjho voľného času investujem do pomoci tým, ktorí sú najviac zraniteľní — seniorom, zdravotne znevýhodneným ľuďom alebo tým, ktorí sa z rôznych dôvodov dostali do ťažkej životnej situácie. Ide teda o sociálnu oblasť.

Aká bola vaša cesta k dobrovoľníctvu, koľko rokov sa mu už venujete?

Myslím, že sa to začalo návštevou jednej známej, ktorá zo zdravotných dôvodov skončila v domove sociálnych služieb. Krátko na to som s ľuďmi, ktorí majú tiež sociálne cítenie, začala navštevovať podobné zariadenia v celom okrese Brezno, no už pod hlavičkou zaregistrovaného občianskeho združenia Liga aktívnych občanov Slovenska. Odvtedy je to viac ako jedenásť rokov.

Ste výpravkyňou. Je náročné prepojiť tieto dva svety — svet železníc a svet dobrovoľníctva? V čom sú si podobné?

Svet železníc je svetom zodpovednosti, presnosti a disciplíny, naopak, dobrovoľníctvo znamená pre mňa relax, radosť a bezprostrednosť. Určitá podobnosť tu však je. Tak ako vo svete dopravy sa neoplatí robiť si

skratky, lebo to môže mať katastrofálne následky, ani vo svete dobrovoľníctva sa skratky neoplatia, lebo cestu do sveta iného človeka, zvlášť doráňaného životom, treba budovať pomaly, aby sa nenapáchali ešte väčšie škody.

Pomáhať druhým nezištne, to je ukážka veľkého človeka. V čom vás dobrovoľníctvo obohacuje?

Pomáhať iným mi dáva vnútorné uspokojenie. Vždy mi prekážalo, keď sa ubližovalo slabším, alebo boli ľudia odstrkovaní preto, že boli zo sociálne slabších podmienok. Žijeme vo svete, kde ľudia zvyknú brať mnohé veci ako samozrejmosť. Svet zdravotne postihnutých a seniorov je iný. Títo ľudia sú nesmierne vďační za každý prejav pozornosti a pochopenia, pretože okruh ich priateľov je pre rôzne obmedzenia pomerne malý. Oni, ak majú radosť, tak ju prejavia a je to úprimné, zo srdca. Vďačnosť a spokojnosť na ich tvárach je pre mňa najväčšou odmenou.

Viete, aká bola vaša cesta k nominácii? Kto vás na ocenenie navrhol a ako ste na túto nomináciu reagovali?

Začínala som v domovoch dôchodcov a domovoch sociálnych služieb pamäťovými cvičeniami pre ich klientov a kultúrnymi vystúpeniami pri príležitosti sviatkov alebo mesiaca úcty k starším, či ku Dňu matiek. Keď sa tieto činnosti dostali trochu do podvedomia, požiadali ma z mestského úradu Brezno o spoluprácu. Po aktivitách v komunitnom centre pribudli prednášky pre rómske mamičky, návštevy nocľahárne pre bezdomovcov, čítania pre seniorov. Siedmy rok pravidelne raz do týždňa vediem skupinku ŤZP detí Pramienok. Vlastne sú to už dospelí ľudia, ktorí pre detskú mozgovú obrnu, autizmus, poruchy zraku, imobilitu či zoskupenie viacerých chorôb

zostanú navždy deťmi odkázanými na pomoc iných. Na ocenenie ma navrhlo mesto, konkrétne vedúca odboru starostlivosti o obyvateľov. Samozrejme, som bola milo prekvapená, že takto vnímajú moje aktivity. Ešte väčšie prekvapenie bolo, keď mi Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb oznámila, že v kategórii dobrovoľníctva som bola vybratá do finále spomedzi stovky nominovaných. To samo osebe znamenalo pre mňa veľkú poctu.

Ako vo všeobecnosti hodnotíte dobrovoľníctvo na Slovensku, je o to záujem?

Myslím, že v našej krajine je ešte stále veľa ľudí, ktorí nie sú ľahostajní k svojmu okoliu a nenechajú ich chladnými, keď vidia,

že niekto potrebuje pomoc. Stále sa vieme zomknúť a byť solidárni, keď je to potrebné. Preto je o dobrovoľníctvo záujem.

Ako sa človek môže stať dobrovoľníkom? Možno inšpirujeme aj našich čitateľov.

Niektoré predpoklady sú človeku dané, tak nejako do vienka. Bez empatie a lásky k ľuďom to asi nejde. Podľa mňa je potrebná aj určitá dávka pokory a nebrať sám seba príliš vážne. Poviem príklad, ak sa chcete priblížiť k deťom, musíte sa niekedy správať ako deti, rozprávať sa s nimi a správať sa k nim spôsobom pre nich prijateľným. Je to jednoduché, ale zároveň veľmi náročné. Stačí len vnímať potreby iných a ono to pôjde samo.

Blahoželáme

Spomíname

Podakovanie

— Okoloidúci hovori mužovi ležiacemu na koľajniciach: — Nechcem sa miešať... — tajnička				Pomôcky: aryk, Ašt, lot	prebrala sa k životu	previnenie	Adamova družka	MPZ Rumunská	časť atolu	chytal	Pomôcky: ambit, top, Ulm	značka elektro- spotre- bičov	1	omotal (expr.)
				kombi- néza							Eduard (dom.)			
				2							vrchol sťa- žňa lode			
				Dietlova Tv postava umenie, po anglicky				opravo- vanie ker			EČV okr. R. Sobota			
Jozef Vysočani	spojovacia chodba (archit.)	4	krídlo (odb.) záhada				semenná časť stebľa pomylenie sa					koncovka uhl'ovodíkov pôvodca diela		
záhradná rastlina						dravý vták malý ob- chod (hov.)					tadžické sídlo brit. váhová jednotka			
ťažké kladivo						zlodej (hovor.) staroegypt. boh Slnka				grafit strata na váhe tovaru				
turecký hodnostár						ázijská zavlažov. priekopa moc			varná nádoba úžka doska					
Inkasný prikaz (skr.)			nepohybo- val sa osvetľova- cie teleso					silný povraz európska krajina					polial	obec v okrese Košice okolie
prvok značky TI							vlastnil ročné obdobie				krop hornina			
Pomôcky: art, Atum	mzda	čes.spevák (Aleš) hercova úloha				lump straši						EČV okr. Bratislava váz		
prsia, po česky					peňažná sústava obruč					unikla aha, pozri				
hlbkomer				počíta titán (zn.)				slizovitý výlučok symetrála						
3														
sadzba							bodavý hmyz				Atomic Energy Commission			

Pošlite nám (sutaz@zsr.sk) **adresu a správnu odpoveď** krížovky a trom vyžrebovaným pošleme darček.
Krížovka z minulého čísla: „... kým sa odhodlám do tej studenej vody vliezť.“ Vyhercovia: Ivan P., Beáta R., Pavel Z.

Šéfredaktorka

Lucia Lizáková
T: 920/7801
E: lizakova.lucia@zsr.sk

Redakcia

Denis Dymo — dymo.denis@zsr.sk
Ria Feik Achbergerová —
feikachbergerova.ria@zsr.sk

Grafická úprava

Dávid Bozsaky — bozsaky.david@zsr.sk
Ondrej Mlynka — mlynka.ondrej@zsr.sk

Interný časopis Železničný Semafor

Vydáva GR ŽSR, Odbor komunikácie a marketingu, riaditeľ: Ria Feik Achbergerová
Adresa redakcie: Bratislava, 813 61, Klemensova 8, e-mail: zsemafor@zsr.sk, www.zsr.sk
Tlač a distribúcia: 2imPress, spol. s r. o., Vajnorská 135, 831 04 Bratislava

„Kolaje“ poputujú do kníhkupectiev

Už 1. decembra 2022 sa na pultoch kníhkupectiev objaví nová fotografická publikácia s témou železníc. Kniha „Kolaje“ tematicky a originálne zachytáva všeobecný pohľad na železniciu a život okolo nej.

AUTOR: (red), SNÍMKA: Martin Črep

BRATISLAVA — Fotografie priamo pomenúvajú aktuálny stav zameraním sa na *genius loci* — zásahy človeka, modernosť a nostalgiu v jednom momente. V časovom kontexte kniha reflektuje rôzne aspekty obdobia, architektúry, techniky, prírody, politickej situácie či spôsobu osídľovania. Autorom publikácie je Martin Črep, ktorý je známou osobnosťou súčasnej reklamnej fotografie, popri ktorej sa venuje projektu Human family vo svete s cieľom zobrazit hodnoty ľudského života (napr. Afganistan, Južný Sudán, Izrael atď.). Venuje sa cestovnej, reklamnej a umeleckej fotografii. Vystavoval na Slovensku i v zahraničí. Črepove

práce boli uverejnené v mnohých módnych a spoločenských časopisoch na Slovensku, vo Francúzsku, v Holandsku, Česku. Realizoval reklamné kampane na Slovensku i v zahraničí. Žije a tvorí v Bratislave. Pôso-bil ako ústredný metodik pre fotografiu na Slovensku v Národnom osvetovom centre, kde začlenil slovenskú fotografiu do medzinárodnej organizácie FIAP. Jeho výstava „Divadlo oživa“ otvárala novú budovu SND a existovala ako expozícia 3 roky a výstavu z projektu Ľudská rodina Afganistan a Ľudská rodina Izrael navštívilo v Bratislave, Brne, Prahe, Banskej Bystrici, Šali a iných mestách vyše 600 000 ľudí.

V septembrovom čísle Železničného Semaforu v článku s názvom „Počasie železničiarov neodradilo“ sme použili chybnú formuláciu pod'akovania.

Marek Bovolár chcel pod'akovať zamestnancom kancelárie riaditeľa OR, bez ktorých by sa akcia neuskutočnila (pod'akovanie námestníkom bolo uvedené omylom).

Za vzniknuté nedorozumenie sa ospravedlňujeme.

Redakcia Ž Semaforu

Novinky zo zahraničia

Každý mesiac sa vám snažíme priblížiť aj novinky zo sveta infraštruktúry a vlakov vo svete. Tento mesiac si predstavíme nový energeticky úsporný model pre vlaky a nové spojenie medzi Talianskom, Poľskom a Českom.

ZDROJ: railtech.com, railfreight.com, SNÍMKA: unsplash.com/@devnull

RAKÚSKO — ÖBB vybaví svoje vlaky novým softvérom, aby ich bolo možné uviesť do takzvaného režimu spánku. Inštalácia kampaň by mala byť ukončená do polovice roku 2023.

Podľa ÖBB vlaky parkujú v priemere až 8 hodín denne. Počas tohto času nie sú úplne vypnuté. Zavedením „spánkovým režimom“ môžu dosiahnuť úsporu energie až 21 000 kW za deň. Spoločnosť odhaduje, že vybavením všetkých svojich 200 Cityjetov novým softvérom môže ročne ušetriť toľko energie, koľko spotrebuje 1 900 rakúskych domácností za rok.

Nová služba od dverí k dverám z Talianska do Poľska

Nové spojenie medzi Talianskom a hlavnými priemyselnými centrami v Poľsku a Českej republike bolo v októbri spustené. Železničná doprava spája termínály Manopello — In-terporto Abruzzo v južnom Taliansku a Ostrava-Mošnov. Firemný vlak Arcese spravuje In-nofreight a prevádzkuje ho Captrain Italia

v spolupráci so Sangritanou, s Budamar Logistics a ČD Cargo.

Momentálne sú k dispozícii dva odjazdy týždenne, od októbra sa plánuje zvýšenie na 3 odjazdy týždenne. Podľa Arcese čoraz viac a viac zákazníkov volí kombinovanú dopravu ako spoľahlivú a ekologickú udržateľné dopravné riešenie z dôvodu zníženia emisií CO₂. „Stačí povedať, že na každej trase prejdenej jedným vlakom pozdĺž tejto osi sa ušetrí menej ako 190 ton CO₂ v porovnaní s ekvivalentnou cestnou dopravou, čo je prínos, ktorý ušetrí celkovo viac ako 54 000 ton CO₂ do konca roku,“ uviedla spoločnosť.

Podľa riaditeľa Arcese Guida Pietra Beroloneho je výhľad na najbližšie roky v dynamickom raste intermodálnej dopravy, ktorá v rámci Európskej zelenej dohody výrazne prispeje k dekarbonizácii globálnych dodávateľských reťazcov. Vývojom udržateľných dopravných riešení a zvýšením podielu intermodálnych služieb sa podporí dlhodobá stratégia EÚ, a tým aj prechod na iný druh dopravy.

Bezplatné cestovné lístky v Španielsku

Španielsko zaviedlo koncom augusta bezplatné lístky. Od zavedenia lístkov vydala spoločnosť Renfe dva milióny bezplatných vlakových preukazov. Podľa operátora iniciatíva pomohla obnoviť celkový záujem cestujúcich o verejnú dopravu a vrátili sa na úroveň, ktorú naposledy zaznamenali pred vypuknutím ochorenia Covid-19.

ZDROJ: railtech.com, SNÍMKA: unsplash.com/@quique_olivar

ŠPANIELSKO — Podľa railtech.com si prevažná väčšina zákazníkov, viac ako 1,4 milióna, zvolila bezplatný lístok na systémy prímestskej železnice v hlavných španielskych metropolitných oblastiach nazývaných Cercanías alebo Rodalies v regióne Catalunya. Bezplatný lístok na vlaky Cercanías je dostupný v mestách ako Madrid, Málaga, Sevilla a Valencia a podľa čísel zvýšil záujem o cestovanie o 34,6 percenta v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka, čo pomohlo posunúť celkový počet cestujúcich na 95 percent úrovne pred koronavírusom. Zvyšných takmer 600-tisíc predplatiteľov bolo pre trasy na stredné vzdialenosti.

Bezplatná vstupenka na niektoré vlaky je jedným z opatrení, ktoré španielska vláda prijíma v súvislosti s rastúcou infláciou a rastúcimi životnými nákladmi, podobne ako nemecký 9-eurový lístok z minulého leta, ktorý bude mať nástupcu.

Španielska lístková kampaň začala v Septembri a potrvá do decembra tohto roku.

Cestujúci využívajúci služby Renfe Avant a vysokorychlostné služby AVE nemajú nárok na bezplatný lístok. Ak je však ich cestovný čas kratší ako sto minút, dostanú 50-percentnú zľavu. Aj to viedlo k nárastu používateľov, pričom k novembru bolo vydaných približne 55-tisíc preukazov. Obľúbené sú najmä na linke Madrid — Segovia — Valladolid, ktorá predstavuje približne štvrtinu všetkých použitých lístkov. Ďalšie linky, ktoré boli žiadané sú Madrid — Ciudad Real — Puertollano a Madrid — Toledo.

Španielska vláda odhaduje, že iniciatíva vydať bezplatné železničné preukazy na používanie do konca tohto roka bude mať za následok 75 miliónov jazd. Teoreticky, ak sú všetky tieto cesty po železnici náhradou za cesty autom, ušetrí sa tak 118 miliónov benzínu a 360 576 ton emisií CO₂.

Pozvánka na železničiarSKU svätú omšu

Dovoľte, aby sme vás touto cestou pozvali na slávnostnú sv. omšu pri príležitosti sviatku patrónky slovenských železničiarov sv. Kataríny Alexandrijskej, ktorá sa uskutoční 26. novembra 2022 o 10.00 hod. v Kostole sv. Kataríny Alexandrijskej v Kremnici.

Veríme, že prijmete pozvanie na túto, pre slovenských železničiarov významnú udalosť, na ktorej sa budeme môcť poďakovať za prácu, zdravie a Božie požehnanie pre všetkých železničiarov pri vykonávaní ich náročnej práce. Zároveň vás pozývame aj na slávnostný obed, ktorý sa uskutoční po sv. omši. Svoju účasť môžete potvrdiť mailom na adresu masinak7@gmail.com, prípadne na mobil: 0902 691 515 do 21. novembra. 2022.

Po omši je k dispozícii aj obed pre tých, ktorí majú záujem. Do 21. novembra sa nahláste u Pavla Kravca za poplatok 20 eur (mobil: 0918 454 941 alebo mailom pavelkravec@pavelkravec.sk). Poplatok sa bude vyberať pri vstupe do reštaurácie na mieste. Presun z kostola do reštaurácie je zabezpečený. Plánovaný odchod po obede je okolo 13.45 hod.

Doprava vlakom do Kremnice:

BA 6:04 – ZH 8:39

NZ 6:28 – ZH 8:39 (cez Šurany)

KE 5:23 – ZH 9:16

ZA 6:41 – ZH 9:16 (cez Banskú Bystricu)

V ZH bude čakať na stanici autobus, ktorý odchádza o 9.20 hod.

Doprava vlakom z Kremnice:

ZH 14:40 – KE 20:03

KR 15:04 – KE 20:03

KR 15:04 – ZA 17:18 (cez Vrútky)

ZH 15:17 – BA 17:58

ZH 15:17 – NZ 17:08 (cez Šurany)

Milí železniční priatelia,

pozývame vás na celoslovenskú železničiarSKU svätú omšu
pri príležitosti sviatku našej patrónky Sv. Kataríny Alexandrijskej,
ktorá sa uskutoční dňa:

26. novembra 2022 o 10:00 hod.

v kostole sv. Kataríny Alexandrijskej v KREMNICI.

Hlavným celebrantom bude
riaditeľ Banskobystrického biskupského úradu

Mgr. Martin DADO

Challenge Mastronardi odohrali na Slovensku

V septembri sa už dvadsiatykrát zúčastnil Futbalový klub slovenských železničiarov (FKSŽ) na medzinárodnom turnaji Challenge Mastronardi, ktorého pravidelnými účastníkmi sú tímy z viacerých európskych krajín. Jubilejný ročník bol o to výnimočnejší, že ho FKSŽ organizoval doma na Slovensku.

AUTOR: Radoslav Jurčina, SNÍMKA: Jozef Diky

STREČNO — Podujatie za roky svojej existencie prerástlo rámec bežného športového zápolenia a získalo status neformálneho priateľského stretnutia. Tento rok nad ním prevzal záštitu generálny riaditeľ ŽSR Miloslav Havrila a osobne sa na ňom zúčastnili námestník GR pre ľudské zdroje Pavol Komarňanský a riaditeľka odboru komunikácie a marketingu Ria Feik Achbergerová.

Už od štvrtka sa v Stredisku internátnej prípravy Strečno schádzali zástupcovia železničných spoločností z Anglicka, Francúzska, Belgicka, zo Švajčiarska, z Rakúska a Českej republiky. Piatok na tomto podujatí tradične patrí sprievodnému programu, kde sa hostiteľská krajina snaží predstaviť a ukázať niečo zo svojho kultúrneho či prírodného bohatstva. Keďže účastníkov spája v prvom rade železnica, stala sa súčasťou programu jazda parným vlakom, ktorú zabezpečil Spolok Výhrevne Vrútky v spolupráci so Železničným múzeom. Trasa viedla z Vrútok do historického mesta Kremnica a späť. V Kremnici si naši zahraniční priatelia mohli pozrieť historické centrum, vypočuť prednášku o dejinách mesta na mestskom hrade a nazrieť do banského podzemia v štôlni Andrej.

Večer sa v zasadačke SIP Strečno uskutočnil míting vedúcich delegácií, kde sa vyžrebovali skupiny a zápasový futbalový turnaj. Popri šiestich zahraničných

tímoch boli prítomní aj zástupcovia dvoch slovenských — Generálneho riaditeľstva ŽSR a FKSŽ.

V sobotu sa od rána pozornosť sústredila na miestny futbalový štadión v Strečne. Turnaj otvoril v mene vedenia ŽSR riaditeľ ÚIVP Peter Blaho, ktorý zaželel prítomným hodnotný športový zážitok a príjemne strávený deň.

Turnaj prebiehal v dvoch skupinách. V skupine A si tím Slovenska 1 (FKSŽ) postupne poradil s Belgickom (10:1), so Švajčiarskom (3:1) a s Francúzskom (2:1). V skupine B si dobre počínalo aj Slovensko 2 (GR ŽSR), ktoré vyhralo s Rakúskom (3:2), prehralo s Českom (0:4) a vyhralo s Anglickom (6:1). Slovenské semifinále zvládli lepšie hráči FKSŽ, ktorí nad GR vyhrali 3:0. V napínavom zápase o tretie miesto uspelo GR nad Francúzskom až po jedenástkovom rozstrele. Dramatické bolo aj finále, ktoré vyhrala Česká republika nad FKSŽ tesne 2:1 a úspešne tak obhájila minuloročné prvenstvo.

Po turnaji sa v kongresovej sále SIP Strečno uskutočnil slávnostný galavečer s vyhlásením výsledkov. GR ŽSR okrem pohára za tretie miesto získalo zásluhou Samuela Buchtu aj ocenenie pre najlepšieho brankára. Putovná zástava bola odovzdaná prostredníctvom prezidenta Challenge Mastronardi nasledujúcemu usporiadateľovi, ktorým bude v roku 2023 Taliansko.

Podporte

Železnice Slovenskej republiky

v 10. ročníku ankety NAJZAMESTNÁVATEĽ roku 2022.

Možnosť hlasovať trvá až do 31.12.2022.

Svoj hlas môžete odovzdať na stránke

najzamestnavatel.sk

Za podporu vám ĎAKUJEME

**Váš stabilný a spravidla
dlhoročný zamestnávateľ**